

บทที่ 2

วิวัฒนาการ ความหมาย แนวคิดในการควบคุมการพนันและการพนันออนไลน์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาถึงมาตรการในการควบคุมธุรกิจการพนันออนไลน์ ในเบื้องต้นจึงจำเป็นต้องศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการพนัน ความหมายและประเภทของการพนัน ค่านิยมของสังคมและผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการพนันในประเทศไทย เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจเบื้องต้น จากนั้นจึงจะทำการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการพนันออนไลน์ รูปแบบของการพนันออนไลน์ องค์ประกอบของการให้บริการการพนันออนไลน์ ตลอดจนผู้ใช้บริการการพนันออนไลน์และผู้เล่นการพนันออนไลน์ ก่อนที่จะเข้าสู่เนื้อหาของกฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทยและกฎหมายเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ในต่างประเทศ ซึ่งจะได้นำเสนอในบทต่อไป

2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพนัน

ในการศึกษาความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการพนัน ในที่นี้จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศต่างๆ ทั้งในต่างประเทศและประเทศไทย ความหมายของการพนัน ประเภทของการพนัน ค่านิยมของสังคมไทย และผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการพนันในประเทศไทย ดังมีรายละเอียดดังที่จะกล่าวต่อไปนี้

2.1.1 ประวัติความเป็นมาของการพนัน

การพนัน (Gambling) เป็นกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งที่ตกทอดกันมา ซึ่งปรากฏขึ้นและเป็นที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายในทุกสังคม ทุกชนชั้น มาเป็นระยะเวลาอันยาวนานตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนมีผู้เคยกล่าวไว้ว่า “การพนันเป็นปรากฏการณ์สากลของมนุษยชาติ”¹

¹ สังคิต พิริยะรังสรรค์. (2546). รากฐานทางประวัติศาสตร์ทฤษฎีการพนัน. ใน สังคิต พิริยะรังสรรค์และคณะ, เศรษฐกิจการพนัน : ทางเลือกเชิงนโยบาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แสงพระอาทิตย์. หน้า 1.

และ “การพนันเป็นมรดกของมนุษยชาติ” จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์พบว่าการพนันมีต้นกำเนิดที่ประเทศจีน เมื่อประมาณ 100 ปีก่อนคริสต์ศักราช จากนั้นได้แพร่หลายไปยังประเทศอินเดีย บาบิโลนและแพร่ต่อไปยังประเทศตะวันตก กรีก และ โรมัน สืบทอดมาตามยุคสมัยและได้แพร่หลายในประเทศต่างๆ ทั่วโลก

นักสังคมวิทยาได้กล่าวว่า “การพนันมีลักษณะงูใจอยู่ในตัวมันเอง” คือ สามารถดึงดูดจิตใจของผู้ที่อยากมาเล่นการพนันได้ง่ายขึ้น เอ บลอค ได้ชี้ว่าพฤติกรรมของผู้เล่นการพนันส่วนใหญ่เกิดจากแรงงูใจเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งแรงงูใจดังกล่าวอาจจะได้เป็นผลกำไรที่ได้รับจากการเล่นโดยตรง ความเพลิดเพลินสนุกสนาน ความตื่นเต้นในการเสี่ยงโชค ตลอดจนความสัมพันธ์ของผู้เข้าเล่นการพนันในรูปแบบต่างๆ²

ทัศนคติของคนในสังคมต่อการพนันมักมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาในแต่ละช่วงของประวัติศาสตร์ กล่าวคือ การให้ความหมายของการพนันแต่ละชนิดจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทัศนคติและการให้ความหมายต่อการพนันที่เปลี่ยนแปลงไปของสังคม ทำให้บทบาทของการพนันในแต่ละสมัยเปลี่ยนแปลงไปด้วย จากที่แต่เดิมการพนันเป็นเพียงเรื่องของความสนุกสนานและบันเทิง โดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ ต่อมาในยุคต่อๆมาการพนันกลายเป็นเครื่องมือในการเก็บภาษีสร้างรายได้ให้แก่รัฐในการนำไปสร้างสาธารณ ประโยชน์ เช่น การสร้างสะพาน ถนน โรงเรียน โรงพยาบาล ฯลฯ อาจกล่าวได้ว่าเศรษฐกิจแบบทุนนิยมมักให้ความหมายต่อการพนันในแง่ของธุรกิจมากกว่าเศรษฐกิจแบบดั้งเดิม ด้วยเหตุว่าภายใต้เศรษฐกิจแบบตลาดมักจะสร้างเงื่อนไขที่อนุญาตให้ปัจเจกชน กลุ่มคน หรือองค์กรธุรกิจมุ่งแสวงหากำไรจากกิจกรรมการพนันได้

การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและเวลาทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างการพนันกับรัฐ (State) และสังคม (Society) มีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงตามไปด้วยอย่างต่อเนื่อง ในบางเวลา บางยุคสมัยและบางสังคม การพนันอาจเป็นเพียงความสนุกสนานและความบันเทิงซึ่งรัฐไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยว เพราะถือว่าการพนันเป็นกิจกรรมที่สืบสานความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวหรือชุมชน แต่เมื่อเวลาเปลี่ยนไป การพนันอาจกลายเป็นสิ่งต้องห้ามหรือเป็นบาป ที่รัฐจะต้องเข้ามาแทรกแซงครอบครัว ชุมชนและสังคม เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความบริสุทธิ์ของสังคมเอาไว้ และเมื่อเวลาผ่านไป บางสังคมอาจมองการพนันว่าเป็นพฤติกรรมที่มีเหตุผล (Rational behavior) หรือเป็นการพักผ่อน หรือเป็นเสรีภาพส่วนบุคคล เป็นต้น³

² ชาญคณิต ก. สุริยเมธี. (2524). *การจัดตั้งสถานคาสิโนในประเทศไทย : แนวโน้มและผลกระทบ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. หน้า 36.

³ สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2546). บ่อนการพนันในสังคมไทย. ใน *เศรษฐกิจการพนัน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงพระอาทิตย์. หน้า 74-76.

ทุกศาสนาในโลก ไม่ว่าจะเป็นศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และยิว ต่างไม่เห็นด้วยกับการพนันทั้งสิ้น⁴ โดยถือว่าการพนันเป็นสิ่งที่ชั่วร้ายและผิดศีลธรรมอย่างรุนแรง เป็นสิ่งที่นำมาซึ่งความเสื่อมของสังคม และเนื่องจากการที่ถือว่าพนันเป็นสิ่งที่ชั่วร้าย จึงได้มีการพยายามออกกฎหมายเพื่อกำจัดหรือควบคุม จนในที่สุดในปี ค.ศ.1541 ประเทศอังกฤษได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการพนันขึ้น เป็นผลสำเร็จเป็นประเทศแรก หลังจากนั้นจึงได้มีกฎหมายเกี่ยวกับการพนันเกิดขึ้นเพื่อใช้บังคับในหลายๆประเทศ

จารีตประเพณี วัฒนธรรม ศาสนาและศีลธรรม มักมีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมาย เพราะสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่คนในสังคมจะต้องปฏิบัติตาม เมื่อกฎหมายมีความสอดคล้องกับจารีตประเพณี วัฒนธรรม ศาสนาและศีลธรรม การบังคับให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมายก็คงไม่ยาก เพราะผู้ที่คิดจะฝ่าฝืนต้องคำนึงอยู่เสมอว่าตนมิได้ฝ่าฝืนเฉพาะบทบัญญัติแห่งกฎหมายเท่านั้น แต่ยังฝ่าฝืนมาตรการอื่นๆ ที่ควบคุมสังคมอยู่ เช่น หลักศีลธรรมทางศาสนา

กฎหมายและศีลธรรมนั้นมีความเกี่ยวพันกัน ความผิดอาญาที่มีความร้ายแรง เช่น ฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ ข่มขืนกระทำชำเรา ล้วนแต่ผิดศีลธรรมและผิดกฎหมายอาญา อย่างไรก็ตามมีหลายกรณี que ถือว่าผิดศีลธรรมแต่ไม่ผิดกฎหมายอาญา เช่น การดื่มสุรา การมีชู้ การพูดเท็จ (เว้นแต่จะเป็นการแจ้งความเท็จต่อเจ้าพนักงานหรือข้อ โกงเป็นต้น) การกระทำบางอย่างแม้ไม่ผิดศีลธรรมแต่ก็ผิดกฎหมายอาญา เช่น กรณีความผิดลหุโทษ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าศีลธรรมและกฎหมายอาญาไม่ได้สอดคล้องกันในทุกกรณี เราจึงใช้ศีลธรรมเป็นเครื่องกำหนดความผิดอาญาไปตายตัวคงไม่ได้ (เว้นแต่บางสังคม เช่น สังคมประเทศอิสลามซึ่งนำหลักศาสนามาเป็นหลักกฎหมายเลยทีเดียว)⁶

แนวความคิดในทางสากลเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายอาญา แบ่งการกระทำผิดทางอาญาออกเป็น 2 ประเภท⁷ ได้แก่

⁴ เรื่องเดียวกัน. หน้า 76.

⁵ สมพร พรหมพิตรและคณะ. (2543). *กฎหมายการพนันฉบับทำงาน*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายการพิมพ์ บริษัทวิทยุสื่อสาร. หน้า 1.

⁶ Wayne R.LaFave and Austin W. Scott, Jr., *Criminal Law* (St. Paul, Minn.: West Publishing Co.,1972), pp.9-10. อ้างถึงใน เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2546). *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1*. กรุงเทพฯ: จีระการพิมพ์. หน้า 2.

⁷ เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2546). *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาค 1*. กรุงเทพฯ : จีระการพิมพ์. หน้า 2-8.

1) การกระทำที่เป็นความผิดในตัวเอง (Mala in se) คือ ความผิดที่ถือว่าเป็นบาปและขัดต่อหลักศีลธรรมและการยอมรับของสังคมอย่างร้ายแรง ซึ่งนักนิติศาสตร์บางท่านเรียกว่าเป็นความผิดตามธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มีอยู่เองตามธรรมชาติ ความผิดเหล่านี้เป็นการกระทำที่วิญญูชนทั่วไปต่างก็ยอมรับว่าเป็นความผิด ซึ่งมีลักษณะของความผิดที่เป็นการกระทำที่ละเมิดต่อความรู้สึกผิดชอบของคนทั่วไป เช่น การฆ่าคน การปล้นทรัพย์ การชิงทรัพย์ เป็นต้น ความผิดอาญาประเภทนี้จัดว่าเป็นความผิดอาญาโดยแท้

2) การกระทำผิดกฎหมายที่กฎหมายห้ามไว้ (Mala prohibita) คือ ลักษณะความผิดที่ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรม และผู้กระทำความผิดไม่มีความประพฤติเป็นอาชญากร หรือแม้ว่าจะเป็นการกระทำความผิดที่ขัดต่อหลักศีลธรรม ก็ยังไม่ถึงขั้นที่ถูกประณามว่าชั่วร้าย กล่าวคือ เมื่อรัฐเห็นควรบัญญัติกฎหมายห้ามประชาชนมิให้กระทำการใดหรือบัญญัติให้การกระทำใดเป็นความผิด แม้การกระทำดังกล่าวจะมีได้เป็นความผิดในตัวเอง แต่หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำนั้นอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมหรือประเทศก็อาจบัญญัติให้การกระทำนั้นเป็นความผิด ความผิดประเภทนี้ ได้แก่ การซื้อสินค้าหนีภาษี การขายสินค้าเกินราคา การฝ่าฝืนกฎจราจร การละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น หรือรัฐอาจบัญญัติกฎหมายอาญาอื่นขึ้นมาเพื่อให้บรรลุดัตถุประสงค์ต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ เช่น พระราชบัญญัติว่าด้วยการควบคุมสินค้าและบริการ ซึ่งมีเจตนารมย์ที่บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ขายสินค้าหรือผู้ประกอบการ กำหนดราคาสินค้าหรือบริการสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค โดยที่ในบางครั้งผู้ซื้อก็มีความยินดีที่จะซื้อสินค้าหรือบริการแม้ว่าผู้ประกอบการจะกำหนดราคาไว้สูงกว่าราคาตามกฎหมายกำหนดไว้ กรณีดังกล่าวนี้ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายก็มิได้กระทำความผิดศีลธรรมแต่อย่างใด ความผิดอาญาประเภทนี้จึงจัดว่าเป็นความผิดอาญาทางเทคนิค

เมื่อพิจารณาแนวความคิดเกี่ยวกับการพนันดังที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าความผิดการพนันแม้จะมีใช้การกระทำที่เป็นความผิดในตัวเอง (Mala in se) แต่ก็มีความผิดกฎหมายอาญาประเภทที่มีกฎหมายห้ามไว้ (Mala prohibita)

2.1.2 ประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศต่างๆ

ในการศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการพนันในที่นี้จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศออสเตรเลีย เขตปกครองพิเศษฮ่องกงและประเทศไทย

1) ประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศสหรัฐอเมริกา⁸

ในสมัยเริ่มแรกการพนันเป็นสิ่งที่สามารถเล่นกันได้ได้อย่างเสรี ไม่มีกฎหมายมาควบคุม แต่ต่อมาการพนันได้สร้างปัญหาขึ้นมากมาย เป็นตัวทำลายความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และการพนันก็มีการเล่นคดโกงกันอยู่เสมอ การพนันจึงกลายเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ปัจจุบันสหรัฐอเมริกาถือว่า การพนันเป็นสิ่งที่ต้องควบคุมให้อยู่ในขอบเขตที่ต้องการได้

ในปี ค.ศ.1960 มลรัฐต่างๆในสหรัฐอเมริกา เริ่มประสบปัญหาในการจัดเก็บภาษีอากร รัฐจัดเก็บภาษีได้ลำบากขึ้นและจัดเก็บภาษีได้น้อยลง รัฐจึงต้องหาทางจัดเก็บภาษีอื่นมาชดเชย การพนันจึงถูกนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรก เนื่องจากผู้เล่นการพนันเองก็เต็มใจที่จะเล่น โดยไม่ได้คำนึงถึงภาษีที่จะต้องเสียแก่รัฐ รัฐต่างๆจึงไม่ต้องหามาตรการในการขึ้นภาษีชนิดอื่น ซึ่งอาจได้รับการต่อต้านจากประชาชนผู้ประกอบอาชีพอย่างสุจริตชนทุกๆไปได้

การอนุญาตจัดให้มีการเล่นการพนันในสหรัฐอเมริกายุคใหม่ซึ่งรัฐกำหนด ถือเป็น การประสานประโยชน์ของปัจเจกชนกับรัฐ กล่าวคือ ประชาชนต้องการเล่นการพนัน รัฐก็ผ่อนคลายความเคร่งครัดของกฎหมายด้วยการอนุญาต โดยมีขอบเขตและเงื่อนไขจำกัดไว้ และรัฐก็สามารถแสวงหาประโยชน์จากการพนันในรูปแบบของภาษีอากรที่จัดเก็บจากการเล่นการพนัน อีกทั้งคดีการพนันที่เคยถูกจับกุมอยู่มากก็มีจำนวนลดลง เพราะคนเล่นการพนันสามารถเล่นการพนันที่ถูกกฎหมายได้ ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับองค์กรอาชญากรรมที่เข้ามาแสวงหาผลประโยชน์จากผลกำไรของการพนันนั้น เมื่อมีบ่อนการพนันที่ถูกกฎหมายแล้วการที่จะอาศัยความคุ้มครองจากองค์กรอาชญากรรมย่อมน้อยลงหรือหมดไป เป็นการกีดกันองค์กรอาชญากรรมออกจากการเล่นการพนัน

อาจกล่าวได้ว่าการที่สหรัฐอเมริกายอมออกกฎหมายให้มีการอนุญาตให้เล่นการพนันได้นั้น มีวัตถุประสงค์อยู่ 2 ประการ ได้แก่ การต้องการช่วยเหลือทางการเงิน ซึ่งขณะนั้นรัฐประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ และ ต้องการแยกองค์กรอาชญากรรมออกจากผลประโยชน์ของการพนัน

ในปี ค.ศ. 1981 มีมลรัฐจำนวน 16 รัฐ ในสหรัฐอเมริกาที่รัฐมีการอนุญาตให้เล่นการพนันได้ภายใต้ขอบเขตที่กฎหมายกำหนด จุดหมายนี้อยู่ที่ว่าเมื่อรัฐอนุญาตให้มีการเล่นการพนันได้ รัฐก็สามารถควบคุมการพนันได้ และเมื่อมีการอนุญาตให้มีการเล่นการพนันได้ การจัดเก็บภาษีการพนันก็ทำให้การพนันชนิดต่างๆได้รับอนุญาตให้มีการเล่นได้มากขึ้นเป็นเงาตามตัวกับเงินภาษีการพนันที่เก็บได้เพิ่มมากขึ้น โดยที่นักการเมืองจะเป็นคนพิจารณาความเหมาะสมว่าสมควรจะอนุญาตหรือไม่

⁸ ทนงศักดิ์ ถิ่นศรีนวล. (2529). *กฎหมายเกี่ยวกับการพนัน*. วิชานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 41-46.

แม้ว่ารัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาวางหลักประกันพื้นฐานให้ประชาชนทุกคนพลเมืองของสหรัฐอเมริกามีสิทธิและเสรีภาพในการที่จะกระทำการใดก็ได้ในสิ่งที่กฎหมายมิได้บัญญัติห้ามไว้ แต่ประชาชนทั่วไปไม่มีสิทธิที่จะเล่นการพนันกันได้อย่างเสรี เนื่องจากมีกฎหมายห้ามเอาไว้ โดยรัฐถือว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ที่รัฐจะต้องปกป้องพลเมืองของตนให้มีความปลอดภัยและมั่นคง เนื่องจากรัฐเห็นว่าการพนันอาจส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและสวัสดิภาพของประชาชน โดยทั่วไป จึงต้องมีการออกกฎหมายมาควบคุมไว้ โดยที่รัฐบาลกลางได้มีการออกกฎหมายให้แต่ละมลรัฐมีอิสระและมีอำนาจในการออกกฎหมายควบคุมการเล่นการพนันภายในรัฐของตนได้⁹

2) ประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศอังกฤษ

ในอดีตคนอังกฤษมีค่านิยมเกี่ยวกับการเล่นพนันว่าเป็นการแสดงถึงความมีฐานะ มีโชเพื่อสร้างฐานะ การแพ้หรือชนะพนันไม่ใช่ประเด็นที่ผู้เล่นใส่ใจมากนัก การพนันในอดีตจึงถูกกันเอาไว้สำหรับคนชั้นสูงที่มีฐานะ ขณะเดียวกันการปฏิวัติอุตสาหกรรม ส่งผลให้มีความพยายามต่อต้านการห้ามเล่นพนัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มแรงงานเพราะเชื่อว่าจะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง

ในปี ค.ศ.1567 สมัยพระนางเจ้าอลิซาเบทที่ 1 อังกฤษได้จัดให้มีล็อตเตอรี่แห่งชาติขึ้นเป็นครั้งแรก เพื่อระดมทุนในกิจการสาธารณกุศล แต่เนื่องจากราคาสลากและเงินรางวัลที่ตั้งไว้ค่อนข้างสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการออกสลากในครั้งนั้นมีเป้าหมายอยู่ที่คนฐานะดีไม่ใช่กลุ่มผู้มีรายได้น้อย การออกล็อตเตอรี่ในครั้งนั้นจึงไม่ประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามอังกฤษก็ยังคงอนุญาตให้มีการออกล็อตเตอรี่ต่อไป การออกล็อตเตอรี่แห่งชาติสร้างความคาดหวังให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยขึ้นมา กลุ่มผู้มีรายได้น้อยจึงกลายเป็นกลุ่มผู้บริโภคหลักของธุรกิจนี้

ต่อมาในช่วงศตวรรษที่ 17 และ 18 อังกฤษได้มีการออกกฎหมายมาให้รัฐสามารถจัดเก็บภาษีล็อตเตอรี่ได้อย่างถูกต้อง แต่กฎหมายดังกล่าวก็ไม่มีผลต่อการควบคุมกิจกรรมการพนันนี้ ในช่วงนั้นเกิดการขยายตัวของล็อตเตอรี่เอกชนจำนวนมาก โดยรัฐไม่ได้เข้ามาดูแล ในที่สุดล็อตเตอรี่จึงกลายเป็นปัญหาทางสังคมที่สำคัญ เพราะผู้เล่นคือคนจนจำนวนมาก และขณะเดียวกันก็มีการโกงกันขึ้นของเจ้ามือ เมื่อผนวกกับอุดมการณ์อุตสาหกรรมที่กำลังแพร่หลาย ในที่สุดรัฐสภาของอังกฤษได้มีมติห้ามจัดการธุรกิจล็อตเตอรี่อย่างถูกกฎหมาย อังกฤษไม่อนุญาตให้มีล็อตเตอรี่แห่งชาติตั้งแต่ปี 1826 มีเพียงการออกล็อตเตอรี่ขององค์การการกุศลเล็กๆเท่านั้น แต่เนื่องจากอังกฤษต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในช่วงต้นทศวรรษ 1990 ทำให้รัฐบาลเริ่มมีปัญหา

⁹ ธีระยุทธ แรงเขตร์การ. (2546). *ชะลอการฟ้อง : ศึกษากรณีความผิดเกี่ยวกับการพนัน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. หน้า 95 -96.

การจัดเก็บรายได้จากภาษีไม่เพียงพอกับรายจ่าย ขณะเดียวกันความคดต่ำทางเศรษฐกิจมีผลให้การบริจาคเงินกับองค์กรการกุศลมีจำนวนลดลง แต่ผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือมีจำนวนเพิ่มขึ้น ในที่สุดรัฐบาลได้ตัดสินใจผ่านพระราชบัญญัติ ลีอตเตอร์แห่งชาติ (The Nation Lottery etc act 1993) ในปี 1993 และมีการจัดตั้งสำนักงานลีอตเตอร์แห่งชาติ หรือ OFLOT เพื่อกำกับดูแลในปี 1993¹⁰ เมื่อปี ค.ศ.1995 ลีอตเตอร์แห่งชาติได้เริ่มดำเนินการอีกครั้งหนึ่ง และทำให้อุตสาหกรรมการพนันในอังกฤษเติบโตอย่างมาก¹¹

ก่อนหน้าทศวรรษที่ 1960 สถานะคดีโนอังกฤษนั้นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่หลังจากมีพระราชบัญญัติการและและการพนันปี ค.ศ. 1960 (Betting and Gambling Act 1960) แล้ว การพนันก็ได้รับอนุญาตให้มีขึ้นได้เฉพาะกรณีที่เป็นกิจกรรมในสโมสรเท่านั้น โดยการเล่นพนันในคดีโนส่วนใหญ่มักมีด้วยกัน 6 ประเภท ได้แก่ อเมริกันรูเล็ตต์ บัคคร่า แบล็คแจ็ค แครพส์ เฟรนช์รูเล็ตต์ และบันโตบิงโก ซึ่งสถานประกอบการเป็นเจ้ามือและโอกาสที่เล่นจะขณะนั้นมีน้อย ด้วยเหตุว่าไม่ได้มีการแยกระหว่างสโมสรเฉพาะสมาชิกกับสโมสรที่จดทะเบียนทั่วไป การพนันเชิงพาณิชย์จึงเกิดขึ้นอย่างมากมาย นักพนันถูกเอารัดเอาเปรียบ อาชญากรรมต่างๆแทรกตัวเข้ามาสู่สถานคดีโนอย่างกว้างขวาง รัฐบาลอังกฤษในขณะนั้นมองว่าสถานคดีโนตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของมาเฟียทั้งในและนอกประเทศ กลายเป็นปัญหาสังคมที่ร้ายแรงมาก อีกทั้งสถานคดีโนยังเป็นแหล่งคอร์รัปชันที่สำคัญของตำรวจชั้นผู้ใหญ่อีกด้วย¹²

จนกระทั่ง ในปี ค.ศ.1968 รัฐสภาอังกฤษเห็นว่าการพนัน (สถานคดีโน สโมสรบิงโก และตู้พนัน) ควรมีการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติการพนัน ปี ค.ศ. 1968 (The Gambling Act 1968) ขึ้นมา ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้จัดตั้งคณะกรรมการควบคุมการพนัน (The Gambling Board) ขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่กำกับและดูแลการพนันในเชิงพาณิชย์ คณะกรรมการชุดนี้มีอำนาจตรวจสอบและกั้นกรองผู้ประกอบการก่อนจะยื่นขอต่อศาลท้องถิ่นเพื่อมีใบอนุญาตประกอบกิจการพนัน มีอำนาจติดตามการประกอบการและมีสิทธิเรียกคืนใบอนุญาตจากเจ้าของธุรกิจได้ กฎหมายการพนันได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ว่าสามารถรักษา

¹⁰ นวลน้อย ศรีรัตน์(2543). ประสบการณ์การจัดการธุรกิจการพนันในประเทศอังกฤษและออสเตรเลีย. ใน *อุตสาหกรรมการพนัน: ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ตรีสวี. หน้า 242-243.

¹¹ เรื่องเดียวกัน. หน้า 204.

¹² สังคีต พิริยะรังสรรค์. (2543). อุตสาหกรรมคดีโนในสหราชอาณาจักรและออสเตรเลีย. ใน *อุตสาหกรรมการพนัน: ไทย อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและมาเลเซีย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ตรีสวี. หน้า 18-19.

ระเบียบของสังคมและควบคุมอุตสาหกรรมกาสิโนได้เป็นอย่างดี¹³ จะเห็นได้ว่าแรงจูงใจที่รัฐบาลอังกฤษออกพระราชบัญญัติการพนัน ในปี ค.ศ. 1968 นั้นเป็นแรงจูงใจทางด้านสังคมมากกว่าด้านเศรษฐกิจ กล่าวคือ รัฐมุ่งทำสถานกาสิโนให้ถูกกฎหมาย เพื่อที่จะสามารถคุมสถานกาสิโนให้ได้มากกว่าการค้ำึงถึงภาษีหรือรายได้จากสถานกาสิโน

“พระราชบัญญัติการพนัน ปี 1968 ทำให้อำนาจทางกฎหมายมีเอกภาพอย่างเพียงพอที่จะรักษาความเรียบร้อยให้กับการพนันเชิงพาณิชย์ รวมทั้งสถานกาสิโนที่จะบรรลุความสำเร็จเป้าหมาย นับตั้งแต่ปี 1970 เป็นต้นมาอุตสาหกรรมกาสิโนของสหราชอาณาจักรก็มีชื่อเสียงระดับโลก ในเรื่องของความซื่อสัตย์ ความมีประสิทธิภาพ และการมีมาตรฐานการดำเนินงานที่สูง”¹⁴

สำหรับการพนันออนไลน์นั้น เดิมทีรัฐบาลอังกฤษไม่มีนโยบายที่จะสนับสนุนธุรกิจพนันออนไลน์ กฎหมายการพนันฉบับเดิมของอังกฤษไม่เปิดช่องอนุญาตให้ดำเนินการได้ การพนันออนไลน์จึงเป็นการพนันที่ผิดกฎหมาย แต่ในปัจจุบันมีการจัดทำกฎหมายการพนันฉบับใหม่ คือพระราชบัญญัติการพนัน ค.ศ.2005 (Gambling Act 2005) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อ เดือนกันยายน ค.ศ. 2007 ทำให้การพนันออนไลน์หรือการพนันทางอินเทอร์เน็ตกลายเป็นการพนันถูกกฎหมายนับแต่นั้นมา โดยกฎหมายถือว่าการพนันออนไลน์เป็นการพนันที่อยู่ห่าง โดยระยะทาง หรือที่เรียกว่า “Remote Gambling” ที่ต้องได้รับอนุญาต ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม สื่อ และกีฬา มีอำนาจในการออกกฎหมายลำดับรองหรือกฎเกณฑ์ต่างๆเกี่ยวกับการพนันออนไลน์¹⁵

3) ประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศออสเตรเลีย¹⁶

ประวัติความเป็นมาของการพนันในออสเตรเลีย อาจแบ่งได้ตามช่วงเวลาต่าง ๆ คือ ยุคก่อนอาณานิคมในช่วง ค.ศ.1788 ถึง 1900 ยุคที่เริ่มมีการตรากฎหมายเพื่อควบคุมธุรกิจการพนัน ในช่วง ค.ศ.1900 ถึงทศวรรษที่ 1940 ยุคที่รัฐบาลเริ่มให้การสนับสนุนหรือยอมรับธุรกิจพนัน ทำให้อุตสาหกรรมการพนันเติบโตขึ้น คือ ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ถึงราวทศวรรษที่ 1970 และยุค

¹³ เรื่องเดียวกัน. หน้า 24-25.

¹⁴ Lord Harris, Chairman of the British Casino Association, 1995, อ้างอิงจาก สังคีต พิริยะรังสรรค์. *อั้งแล้วเชิงอรรถที่ 12*. หน้า 25.

¹⁵ ไพศาล ลิ้มสถิตย์. (ม.ป.ป.). *เปิดปมเป็น อยู่ คือ “พนันออนไลน์” สังคมไทยยุคไร้พรมแดน* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: เอ็ม เอ็นเตอร์ไพรส์. หน้า 31.

¹⁶ ไพศาล ลิ้มสถิตย์. (2555). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการ “ศึกษาบทบาทของการจัดการปัญหาการพนันและผลกระทบทางสังคมในต่างประเทศ” ศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยศาสตร์ คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 104-107.

อุตสาหกรรมการพนันมีการแข่งขันในเชิงธุรกิจการค้า มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก คือ ในช่วงทศวรรษที่ 1970 ถึง 1990

การเล่นพนันเริ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในออสเตรเลียในช่วงก่อนการตั้งอาณานิคม ซึ่งชาวยุโรปจะเข้ามาตั้งถิ่นฐานในดินแดนแห่งนี้หรือไม่ นั่น ไม่มีข้อมูลหลักฐานปรากฏชัดเจน แต่พบว่าชาวยุโรปที่มาตั้งถิ่นฐานกลุ่มแรก ๆ ได้นำการเล่นพนันมาเข้า คือ ทหารอังกฤษที่คุมตัวนักโทษในขณะนั้น มักจะชอบเล่นไพ่ เช่น cribbage หรือ pitch and toss รัฐบาลในขณะนั้น พยายามที่จะกวาดล้างการเล่นพนันกฎหมายนี้ออกไป แต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

จนกระทั่งในช่วงต้น ค.ศ. 1800 มีการอนุญาตให้เล่นพนันในชมรมหรือคลับแข่งม้าที่จำกัดเฉพาะนายทหารและชนชั้นสูง จนกระทั่งมีการอนุญาตให้มีการแข่งม้าอย่างเป็นทางการในปี 1810 การจัดแข่งม้าได้รับความนิยมอย่างมากในฐานะที่เป็นกิจกรรมพักผ่อนอย่างหนึ่งในช่วงปี 1850 มีการจัดตั้งสมาคมแข่งม้าจำนวนมากในออสเตรเลีย การพนันแข่งม้ากลายเป็นกิจกรรมผ่อนคลายของคนชั้นแรงงานที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ทำให้การพนันแข่งม้าเป็นการพนันที่ถูกกฎหมาย ในขณะที่การเล่นพนันประเภทอื่น ๆ ยังถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมายและขัดต่อศีลธรรม เช่น เกมพนันของคนชาวเอเชีย หรือเกมพนัน โยนเหรียญทายหัว-ก้อย (two-up) ในปี 1881 มีการเล่นล็อตเตอรี่ครั้งแรกชื่อว่า Tattersal's lottery

ปี 1917 องค์กรการกุศลชื่อ the Queensland Patriotic Committee ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลให้ออกจำหน่ายล็อตเตอรี่ถูกกฎหมายครั้งแรกในออสเตรเลีย เพื่อนำเงินรายได้มาเป็นกองทุนชื่อ "The Entertainment Committee of the Queensland Patriotic Fund" เพื่อสนับสนุนให้แก่ทหารผ่านศึกที่ผ่านการรบในสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยมี the Golden Casket Art Union ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด รางวัลแรกเป็นกล่องที่ทำจากทองคำมีมูลค่า 5,000 ปอนด์ (เทียบได้กับจำนวนเงินเดือนเป็นเวลา 30 ปี ในขณะนั้น) รัฐบาลมลรัฐควีนสแลนด์ ได้เข้าควบคุมกิจการของ the Golden Casket Art Union ที่สร้างรายได้จำนวนมากให้แก่รัฐในขณะนั้น ในช่วงนั้นเริ่มมีการเล่นเกมพนันด้วยเครื่องเล่นต่าง ๆ แต่ก็ยังถือว่าเป็นสิ่งผิดกฎหมาย

ในช่วงปี 1930 - 1939 เริ่มมีการอนุญาตให้เล่นพนันถูกกฎหมายที่ผู้ประกอบกิจการที่เป็นเอกชนจะต้องได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย เช่น บิงโก, raffles โดยมีเงื่อนไขว่า การพนันดังกล่าวจะต้องเกี่ยวข้องกับการนำรายได้ไปใช้ในกิจกรรมขององค์กรการกุศลหรือองค์กรสวัสดิการสังคมต่าง ๆ ต่อมาในช่วงปี 1956 รัฐบาลมลรัฐนิวเซาท์เวลส์ได้ตรากฎหมายชื่อ "The Gambling and Betting" (Poker Machines Act) โดยให้อุญาตให้กลับไปจัดทะเบียนได้สิทธิในการติดตั้งเครื่องเล่น ป็อกเกอร์ (Poker Machines) ได้ เงินรายได้จากเครื่องเล่นเหล่านี้ จะถูกนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของชุมชน ทำให้มีจำนวนคลับและสมาชิกคลับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ ในปี 1959 มีคลับ

มากถึง 1,100 แห่ง และมีเครื่องเล่น ป็อกเกอร์มากถึง 7,000 เครื่อง ในมลรัฐนิวเซาท์เวลส์ ในบางแห่ง อาทิเช่น Northern Territory จะกำหนดให้มีเครื่องเล่น ป็อกเกอร์ได้เฉพาะในคาสิโนเท่านั้น ส่วนในมลรัฐควีนสแลนด์ จะอนุญาตให้มีเครื่องชนิดนี้ในช่วงทศวรรษที่ 1990 ในคลับและโรงแรม ยุค 20 ปีถัดมา คือ ช่วง 1960 - 1979 รัฐบาลของมลรัฐต่าง ๆ ได้พยายามเป็นเจ้าของกิจการล็อตเตอรี่ แต่ก็ยังมีบางมลรัฐที่ออกไปให้อนุญาตให้เอกชนดำเนินการและกำหนดอัตราภาษีที่ค่อนข้างสูง สร้างรายได้จำนวนมากให้แก่มลรัฐ พร้อมกันนั้นมลรัฐต่าง ๆ ได้ออกกฎหมายควบคุมเจ้าของบ่อนพนัน และเจ้าของคลับที่มีเครื่องเล่นเกมให้เข้มงวดมากขึ้น เพื่อที่จะควบคุมการพนันผิดกฎหมายและเพื่อที่จะหารายได้จากการพนันถูกกฎหมาย รัฐบาลเริ่มที่จะหาช่องทางสร้างรายได้จากช่วงเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ด้วยการอนุญาตให้มีการตั้งคาสิโนถูกกฎหมายเป็นครั้งแรกใน Tasmania เมื่อปี 1973 ชื่อ Wrest Point Hotel Casino ตามมาด้วยคาสิโนที่ The Northern Territory และมีการตั้งคาสิโนตามมาในหลายมลรัฐ ในช่วงทศวรรษที่ 1980 ได้แก่ มลรัฐควีนสแลนด์ รัฐเซาท์ออสเตรเลีย และรัฐเวสเทิร์นออสเตรเลีย ในมลรัฐนิวเซาท์เวลส์ มีการออกกฎหมายว่าด้วยคาสิโนเป็นการเฉพาะเมื่อปี 1986 แต่ก็ยังไม่มีข้อยุติในการเปิดคาสิโนในซิดนีย์ในขณะนั้น บางมลรัฐในช่วงทศวรรษ 1980 มีประชาชนที่คัดค้านการตั้งคาสิโนอย่างมาก เช่น มลรัฐวิกตอเรีย แต่ก็มี การตรากฎหมายในปี 1991

ช่วงทศวรรษที่ 1980 - 1990 เป็นยุคที่ล็อตเตอรี่ที่ออกโดยมลรัฐได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก โดยช่วง 1980 นั้น Lotto มียอดจำหน่ายเพิ่มมากขึ้นสูงกว่าการพนันประเภทอื่น คือ การทายผลการแข่งขันต่าง ๆ ทำให้รัฐบาลมลรัฐต่าง ๆ สามารถจัดเก็บภาษีจากการจำหน่ายล็อตเตอรี่ได้เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม คนออสเตรเลียก็หันมานิยมการเล่นพนันในคาสิโนเพิ่มมากขึ้นในช่วงทศวรรษที่ 1990 ทำให้ส่วนแบ่งรายได้ในอุตสาหกรรมการพนันลดน้อยลงเรื่อยมา ล็อตเตอรี่ที่ออกโดยมลรัฐจึงเริ่มปรับตัวมาเป็นกิจการที่บริหารงานแบบธุรกิจเอกชนมากขึ้น มีการเพิ่มรูปแบบของผลิตภัณฑ์ล็อตเตอรี่จำนวนมาก มีการออกรางวัลแจ็กพ็อต (Jackpot) และเพิ่มจำนวนครั้งที่ออกรางวัลมากขึ้น

การพนันทายผลการแข่งขันกีฬาเป็นการพนันที่มีความเป็นมายาวนานตั้งแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 19 คือ ราวปี 1820 เช่น การชนไก่ (Cock fighting) การแข่งขันบิลเลียด (Billiards) กีฬาชกมวย การแข่งเรือ ฟุตบอล และคริกเก็ต (Cricket) การพนันเหล่านี้ ถือว่าถูกกฎหมายออสเตรเลีย แต่เป็นการพนันที่ยังไม่ถูกควบคุมแต่อย่างใด จนกระทั่งเริ่มมีการ โกงพนันการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้รัฐบาล โดยเฉพาะการแข่งขันฟุตบอล, คริกเก็ต (Cricket) หรือการแข่งขันจักรยาน ทำให้ในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 รัฐบาลออสเตรเลียได้ออกกฎหมายให้การพนันเหล่านี้ผิดกฎหมาย ยกเว้นการแข่งขันม้าที่ยังถือเป็นการพนันถูกกฎหมาย แต่ก็ยังพบการเล่นพนันผิดกฎหมาย

เหล่านี้อยู่ ทำให้ในช่วงทศวรรษที่ 1980 รัฐบาลได้เริ่มออกกฎหมายอนุญาตให้มีการเล่นพนัน แข่งขันบางประเภทได้ โดยให้เล่นพนันนอกสนามแข่งผ่าน Totalisator Agency Boards (TABs) หลังจากนั้น การพนันบอลก็เริ่มได้รับความนิยมมากขึ้นในทศวรรษที่ 1990 ทำให้เริ่มมีการออกกฎหมายมาควบคุมในเรื่องนี้เช่นกัน

จึงกล่าวได้ว่าช่วงทศวรรษที่ 1990 ถือเป็นยุคทองของอุตสาหกรรมการเล่นของ ออสเตรเลีย รัฐบาลได้มองว่าธุรกิจนี้สร้างรายได้มหาศาล และภาคธุรกิจก็ต้องการส่วนแบ่ง การตลาดเพิ่มขึ้น มีการคิดค้นรูปแบบการพนันใหม่ ๆ เช่น การพนันออนไลน์ การพนันที่ใช้ เครื่องมือสื่อสารผ่านระบบ โทรคมนาคมต่าง ๆ มีเครื่องเล่นเกมพนันกระจายทั่วประเทศ และมี คาสิโนแห่งแรกในมลรัฐวิกตอเรีย และมลรัฐนิวเซาท์เวลส์

4) ประวัติความเป็นมาของการพนันในเขตปกครองพิเศษฮ่องกง¹⁷

ในเขตปกครองพิเศษฮ่องกงมีประวัติการเล่นการพนันกันมายาวนาน การพนันบางประเภท เช่น ไพ่ หรือ ไพ่นกกระจอก (Mahjong) นับว่าเป็นกิจกรรมทางสังคมอย่างหนึ่งของหมู่เพื่อนฝูงหรือญาติพี่น้องเวลาที่ได้พบปะกันในช่วงยามว่างหรือช่วงเทศกาลต่างๆ ต่อมาเมื่อผู้เล่นการพนันที่ติดการพนันจนกลายเป็นนักพนันที่มีปัญหา (Problem gamblers) ทางภาครัฐจึงมีนโยบายที่จะควบคุมการเล่นการพนันที่ถูกกฎหมายขึ้น โดยในปี ค.ศ.1977 รัฐบาลได้ตรากฎหมายชื่อ The Gambling Ordinance ขึ้นมา เพื่อควบคุมให้มีการขออนุญาตจัดกิจการการพนันที่ถูกกฎหมาย และการกำหนดบทลงโทษทางอาญาสำหรับการพนันที่ผิดกฎหมาย

การพนันที่เป็นที่นิยมเล่นกันมากที่สุดในเขตปกครองพิเศษฮ่องกง ในปี ค.ศ.2008 คือ สลากกินแบ่งที่ชื่อว่า “Mark 6 lottery” และการพนันที่นิยมเล่นกันรองลงมาได้แก่ Social gambling Horse racing (การแข่งขันม้า) Macau casino (การเล่นคาสิโนในมาเก๊า) Football betting (การพนันทายผลฟุตบอล) Mahjong House (ไพ่นกกระจอก) ฯลฯ

มีผู้เคยทำการศึกษาและประมาณการณ์รายได้ของธุรกิจหรืออุตสาหกรรมการเล่นในเขตปกครองพิเศษฮ่องกง ในปี ค.ศ. 2006 พบว่ามีรายได้ประมาณ 2,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁸ ในขณะที่รายได้ของธุรกิจหรืออุตสาหกรรมการเล่นในมาเก๊า มีสูงถึงประมาณ 7,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการเล่นในเขตปกครองพิเศษ

¹⁷ ไพศาล ลิ้มสถิตย์. *อั้งฉั่ว เจริญรุดที่ 16*. หน้า 137-147.

¹⁸ Elliott R. Morss. (2009). *Global Gambling Revenues(GGY)*. Available: <http://www.morssglobalfinance.com/the-global-economics-of-gambling/>

ฮ่องกงนั้น ไม่ได้เปิดกว้างให้ผู้ประกอบธุรกิจทั่วไปขออนุญาตประกอบกิจการการพนันได้อย่างข้างเสรีเหมือนประเทศในแถบตะวันตก เช่น สหรัฐอเมริกาและประเทศในยุโรปบางประเทศ

รัฐบาลฮ่องกงมีการออกกฎหมายที่ค่อนข้างเคร่งครัด เกี่ยวกับการขอใบอนุญาตประกอบกิจการบันเทิงที่เกี่ยวกับการพนัน ปัจจุบันมีเพียง Hong Kong Jockey Club หรือ สโมสรแข่งม้าฮ่องกง เพียงแห่งเดียวที่เป็นสโมสรแข่งม้าในเขตปกครองพิเศษฮ่องกงที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการแข่งม้าและการพนันแข่งม้า ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1884 รวมถึงการดำเนินกิจการพนันทนายผลฟุตบอลถูกกฎหมายด้วย ซึ่งรัฐบาลฮ่องกงเพิ่งเริ่มให้มีการเล่นพนันบอลถูกกฎหมายในปี ค.ศ. 2003 เป็นครั้งแรก โดยมีการดำเนินกิจการเป็นรูปแบบที่ไม่แสวงหาผลกำไรและสนับสนุนแนวปฏิบัติในการเล่นการพนันที่มีความรับผิดชอบ

Home Affairs Bureau เป็นหน่วยงานของรัฐบาลฮ่องกงที่มีหน้าที่ควบคุมดูแลนโยบายและกฎหมายการพนัน และรัฐบาลฮ่องกงยังได้มีการจัดตั้ง กองทุน Ping Wo Fund ขึ้น ในปี ค.ศ. 2003 เพื่อสนับสนุนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาสิโนที่เกี่ยวข้องกับการพนัน ตลอดจนผลกระทบที่เกิดจากการพนัน โดยมีวัตถุประสงค์ ในการศึกษาวิจัยปัญหาการพนันและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพนัน เผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับมาตรการป้องกันหรือบรรเทาปัญหาที่เกิดจากการพนัน และให้คำปรึกษา บำบัดรักษา เยียวยาให้แก่ผู้ที่เป็นโรคติดการพนันรวมถึงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากผู้เล่นการพนันด้วย

การควบคุมการพนันประเภทคาสิโนนั้น ในเขตปกครองพิเศษฮ่องกงไม่มีการอนุญาตให้เปิดคาสิโนได้เนื่องจากรัฐบาลจีนแผ่นดินใหญ่มีความเข้มงวดในเรื่องนี้มาก เพราะคำนึงถึงผลเสียของการพนันประเภทนี้ สำหรับชาวฮ่องกงที่ต้องการจะเล่นคาสิโนจึงต้องเดินทางไปเล่นที่เกาะมาเก๊าซึ่งอยู่ใกล้ๆกัน เพราะในมาเก๊ามีบ่อนคาสิโนและการเล่นพนันที่ถูกกฎหมายมากมาย แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่เล่นคาสิโนได้จะต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 21 ปี และต้องมีเอกสารการเดินทาง นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวหรือชาวฮ่องกงสามารถเล่นคาสิโนบนเรือโดยสารขนาดใหญ่ในเขตน่านน้ำนานาชาตินอกชายฝั่งฮ่องกงได้ โดยอาจจะอยู่ในโปรแกรมการท่องเที่ยวรอบเกาะฮ่องกง ซึ่งธุรกิจเดินเรือในลักษณะนี้ได้รับความนิยมกันเป็นอย่างมาก¹⁹

5) ประวัติความเป็นมาของการพนันในประเทศไทย

การพนันมีอยู่คู่บ้านเมืองมาเป็นเวลาช้านาน ตั้งแต่ครั้งพุทธกาลนั้น ก็ได้มีการเล่นการพนันกันแล้ว ดังจะเห็นได้จากการที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงบัญญัติโทษของการพนันไว้ในคฤหัสถ์ปฏิบัติหรือข้อปฏิบัติสำหรับคฤหัสถ์ว่า การพนัน เป็นอบายมุข (เหตุแห่งความฉิบ

¹⁹ FERNADO GREER. (2011). *Gambling in Hong Kong*. Available: http://js.amazines.com/article_detail.cfm?articleid=2699906

หาย)²⁰ แม้กระนั้น การพนันก็ยังเป็นสิ่งที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลายเรื่อยมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ไม่ว่าจะอยู่ในสังคมหรือชนชั้นใดก็ตาม ซึ่งจากการศึกษาของนักมนุษยวิทยาพบว่า มีการพนันหลายชนิดที่ในปัจจุบันนิยมเล่นกันก็เป็นสิ่งที่มนุษย์ในยุคดึกดำบรรพ์เคยเล่นกันมาก่อน²¹ จนมีคำกล่าวกันว่า การพนันเป็นมรดกของมนุษยชาติ²²

มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ปรากฏว่า การพนันนั้นมีต้นกำเนิดมาจากประเทศจีน เมื่อครั้งก่อนคริสตกาลประมาณ 100 ปีเศษ หลังจากนั้นได้มีการแพร่หลายไปยังประเทศอินเดีย บาบิโลน และแพร่หลายต่อไปยังประเทศแถบตะวันตก กรีก โรมัน มีการนิยมเล่นการพนันกันอย่างแพร่หลายในทวีปยุโรป โดยเฉพาะในประเทศฝรั่งเศสและประเทศเยอรมัน

ในประเทศไทยนั้น ไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัดว่า การพนันได้แพร่หลายเข้ามาในยุคสมัยใด แต่มีการสันนิษฐานกันว่าการพนันน่าจะแพร่หลายเข้ามาในประเทศไทยพร้อมกับการติดต่อกับชาวจีนที่เข้ามาค้าขายในประเทศไทยด้วย โดยเริ่มตั้งแต่ในสมัยกรุงสุโขทัย การพนันประเภท ถั่ว โป้ คงมีการติดตามมา กับชาวจีนที่เข้ามาค้าขายในประเทศไทยด้วย โดยในสมัยกรุงศรีอยุธยาหลักฐานปรากฏให้เห็นได้ว่า ในสมัยของสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง หรือในสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช คนไทยเราก็มีการเล่นการพนันชนิดหนึ่งที่เรียกว่า กำตัด ซึ่งมีวิธีการเล่นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเล่นคล้ายคลึงกับการเล่น ถั่ว หรือ อีจี้ หัวจี้ ของจีน จากเรื่องราวที่ปรากฏในประวัติศาสตร์จึงพอที่จะสรุปได้ว่าคนไทยได้รู้จักและเล่นการพนันกันมาตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย²³

ต่อมาในสมัยพระเจ้าบรมโกษ พระองค์ทรงเห็นว่าประชาชนนิยมเล่นการพนันกันอย่างมาก จึงได้โปรดให้มีการจัดตั้งนายอากรบ่อนเบี้ยขึ้นเพื่อจัดเก็บผลประโยชน์จากการเล่นการพนัน โดยมีการเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมจากเจ้าของบ่อนการพนันถั่ว โป้ และหอย ซึ่งนำมาเป็นเงินช่วยทางราชการที่เรียกว่า “อากรบ่อนเบี้ย”²⁴ และยอมให้มีการผูกขาดอากรไปตั้งบ่อนเบี้ยตามหัวเมืองทั่วไป ซึ่งการเปิดบ่อนการพนัน โดยมีการเก็บค่าธรรมเนียมอากรบ่อนเบี้ยเข้าคลังนี้ มีอยู่เรื่อยมาจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น²⁵

²⁰ อุทัย สุภนิตย์. (2530). การพนันมีอยู่คู่กับบ้านเมือง. *วารสารอุตสาหกรรม*. ปีที่ 34 เล่มที่ 5. หน้า 4-12.

²¹ Darrel W. Bolen, p7. อ้างถึงใน สมพร พรหมพิตร และคณะ. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 5*. หน้า 1.

²² อธิคม อินทภูติ. (2524). กฎหมายเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทย. *วารสารนิติศาสตร์*. ปีที่ 12 (ฉบับที่ 2). หน้า 119.

²³ ชุมพล โลหะชาละ. *คำบรรยายเรื่อง การพนันชนิดต่างๆ ที่ขึ้นสู่ศาล* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : www.library.coj.go.th

²⁴ เรื่องเดียวกัน. หน้า 6.

²⁵ ชุมพล โลหะชาละ. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 23*. หน้า 7-9.

ในสมัยรัชกาลที่ 3 การพนันถั่ว โป และหอยได้รับความนิยมแพร่หลายมาจากจีน ซึ่งมีการเก็บอากรบ่อนเบี้ยเข้าคลังได้เป็นเงินจำนวนมากถึง 400,000 บาท ทรงโปรดให้ตั้งโรงหอยขึ้นเพื่อให้ประชาชนนำเงินมาหมุนเวียนกันแทนการฝังดินไว้ เพราะการนำเงินฝังดินไว้นั้นทำให้มีการขาดแคลนเงินตราที่ใช้หมุนเวียนในท้องตลาด จึงเกิดโรงหอยและอากรหอยขึ้นในปี พ.ศ. 2378²⁶

ในสมัยรัชกาลที่ 4 ประเทศไทยได้มีการติดต่อกับต่างประเทศมากขึ้น เป็นสาเหตุให้มีการเลิกภาษีผูกขาดหลายอย่างรายได้แผ่นดินจึงตกต่ำลง ทางราชการจึงได้คิดปรับปรุงการจัดเก็บภาษีอากร โดยมีการจัดเก็บภาษีการพนัน เพิ่มขึ้นต่างหากจากอากรบ่อนเบี้ยอีกประเภทหนึ่ง การปรับปรุงการจัดเก็บภาษีอากรในครั้งนั้นจึงทำให้ทางราชการได้ภาษีจากการพนันและบ่อนเบี้ยเพิ่มมากขึ้น คือ เก็บได้มากถึง 500,000 บาท สิ่งเหล่านี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าในสมัยนั้นชาวไทยนิยมเล่นการพนันกันมาก

แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทยในช่วงแรกนั้นมุ่งที่การแสวงหารายได้หรือผลประโยชน์จากการพนันมากกว่าการกำจัดหรือควบคุมการเล่นการพนันและเป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากการเล่นการพนัน โดยผ่านเอกชน²⁷ แต่อย่างไรก็ดี การเปิดบ่อนการพนันถั่ว โป และหอย ก็ได้สร้างความหายนะมาสู่ประชาชนผู้เล่นและสังคมไทยในสมัยนั้นเป็นอย่างมาก ประชาชนไม่ทำมาหากิน มัวแต่ลุ่มหลงอยู่กับการเล่นพนันซึ่งมีทั้งความเพลิดเพลินและมีการได้เสียเงินทองกันโดยง่าย เมื่อมีการเสียพนันก็ทำให้หมดเนื้อหมดตัว และทำให้มีการก่ออาชญากรรม ลักขโมย รังราวทรัพย์ ตลอดจนมีการปล้นทรัพย์กันเกิดขึ้นมากมาย ทั้งในเมืองหลวงและตามหัวเมืองต่างๆ ในสมัยรัชกาลที่ 4 นั้น มีการผูกขาดอากรหอยโดยมีผู้ขอผูกขาดอากรหอยไปตั้งที่เมืองเพชรบุรีและพระนครศรีอยุธยา แต่หลังจากเปิดบ่อนได้ไม่นาน พระองค์ได้ทรงเสด็จประพาสหัวเมืองทั้งสองนั้น พระองค์ทรงเห็นว่าประชาชนยากจนลงมาก เพราะมัวแต่หมกมุ่นอยู่กับการเล่นการพนัน พระองค์จึงทรงโปรดให้ยกเลิกบ่อนทั้งสองหัวเมืองนี้ แต่ก็ยังมีอีกหลายเมืองที่ได้รับอนุญาตให้มีการผูกขาดเล่นกันได้²⁸

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ในปี พ.ศ. 2466 (ร.ศ.122) กระทรวงมหาดไทยได้สอบสวนหาข้อมูลและทำการวิจัยถึงสาเหตุที่มีการก่ออาชญากรรมกันมากขึ้น ผลปรากฏว่าสาเหตุหนึ่งที่เป็นต้นเหตุนั้นคือการพนัน สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพซึ่งดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทยในสมัยนั้น ทรงมีบันทึกกราบทูลให้รัชกาลที่ 5 ทรงทราบเหตุผลและพระราชทานพระบรมราชานุมัติให้เลิกและปิด

²⁶ กนกศักดิ์ เวชยานนท์. (2508). *คำอธิบายวิธีเล่นการพนัน*. กรุงเทพฯ: เนติบัณฑิตยสภา. หน้า 9-11.

²⁷ อธิคม อินทฤติ. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 22*. หน้า 121.

²⁸ ชุมพล โลหะชาละ. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 23*. หน้า 8-9.

บ่อนการพนันในท้องที่สองมณฑล ได้แก่ มณฑลนครศรีธรรมราชและมณฑลชุมพร กับจำกัดให้
การเล่นการพนันในมณฑลอื่นให้มีน้อยลง ต่อมา รัชกาลที่ 5 ทรงมีพระบรมราชโองการให้เลิกได้
ดังความตามพระราชหัตถเลขา ลงวันที่ 8 สิงหาคม ร.ศ. 122 ดังนี้²⁹

ที่ 108/931

พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

วันที่ 8 สิงหาคม รัตนโกสินทร์ ศ.ก. 122

ถึงกรมหลวงดำรงราชานุภาพ ได้รับหนังสือที่ 168/ 5188 ลงวันที่ 4 เดือนนี้ ว่า ใ้สังเกตดูการเก็บ
เงินอากรการพนันในสองปีที่ล่วงแล้วมา เก็บเงินขึ้นได้มากกว่าที่คาดหมาย เป็นที่สงสัยว่าจะมีการ
เล่นการพนันมากขึ้น ถ้าเจ้าพนักงานจัดการเก็บดีขึ้น เธอได้สอบสวนโดยถ้วนถี่ บัดนี้ได้ความว่า
ตามวิธีที่กรมสรรพากรจัดนั้น ราษฎรเล่นการพนันได้สะดวก เช่น อย่างมณฑลนครศรีธรรมราช
มณฑลชุมพร เดิมก็มีโจรผู้ร้ายชุกชุม ราษฎรก็พากันยากจน ขัดสนไม่เป็นอันทำมาหากิน เมื่อให้เลิก
การพนันโจรผู้ร้ายก็สงบเบาบางลง การค้าขายก็เจริญ ตั้งแต่อนุญาตให้เล่นการพนันได้อีก เกิดมีโจร
ผู้ร้ายชุกชุมขึ้น ราษฎรไม่เป็นอันตั้งหน้าค้าขายทำมาหากิน ทำให้ความเจริญที่มีอยู่แล้วกลับถอย
หลัง ไปอีก เธอขออนุญาตให้เลิกการพนันในมณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพรเสีย แลควร
จำกัดการเล่นการพนันในมณฑลอื่นๆ ให้น้อยลงนั้น เป็นการชอบแล้ว อนุญาตให้เลิก

สยามมินทร์

จนกระทั่งสมัยรัชกาลที่ 6 ได้มีประกาศปิดบ่อนการพนันทั่วราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 1 เมษายน
พ.ศ. 2460 และได้มีการปิดโรงหวย เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2495³⁰

ประเทศไทยเริ่มมีกฎหมายเกี่ยวกับการพนันใช้บังคับเป็นครั้งแรกเมื่อ 1 เมษายน
2472 คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ลักษณะ 18 ว่าด้วยการพนันและขึ้นต่อ
มาตรา 853 ถึง มาตรา 855 เป็นบทบัญญัติว่าด้วยข้อบังคับทางแพ่ง ซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่จนกระทั่ง
ปัจจุบัน

²⁹ เรื่องเดียวกัน. หน้า 7.

³⁰ กนกศักดิ์ เวชยานนท์. *อ้างแล้ว เจริญธรรม* ที่ 26. หน้า 1-3.

ในปี พ.ศ.2473 ได้มี พระราชบัญญัติการพนัน 2473 ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการพนัน ที่มีบทบัญญัติข้อบังคับเกี่ยวกับความผิด และบทลงโทษทางอาญา ใช้บังคับเป็นครั้งแรก และนับแต่นั้นมาแนวความคิดเกี่ยวกับการพนันในประเทศไทยก็ได้เปลี่ยนจากการแสวงหาผลประโยชน์มาเป็นการควบคุม³¹ จนกระทั่ง พ.ศ. 2478 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ขึ้นเพื่อปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมกฎหมายการพนันที่มีอยู่เดิมให้ทันสมัยขึ้น และมีการเพิ่มเติมการพนันประเภทต่างๆด้วย และพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 นี้ ยังเป็นกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

2.1.3 ความหมายของการพนัน

จากกฎหมายที่ประเทศไทยใช้ควบคุมการพนันในปัจจุบัน อันได้แก่ พระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478 กฎกระทรวงและระเบียบที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในบรรพ3 ลักษณะ18 ว่าด้วยการพนันและชั้นต่อ มาตรา 853 มาตรา 854 และมาตรา 855 นั้น ไม่มีการให้ความหมายหรือคำนิยามของคำว่า การพนัน ไว้โดยตรง แต่สามารถหาความหมายหรือคำจำกัดความของคำว่า การพนัน ได้จาก 5 แนวทาง ดังนี้

1) จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี³²

วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี ได้ให้ความหมายของคำว่า การพนัน ไว้ว่า “การพนัน หมายถึง การเล่นที่เป็นการเสี่ยงโชค เพื่อเอาเงินหรือสิ่งมีค่าอื่นใด (ที่เรียกว่า “เดิมพัน”) โดยการทายผลหรือคาดเดาเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยผู้ชนะจะได้รับเงินรางวัลหรือสิ่งมีค่าอื่น นั้น ดังนั้น การพนันจึงประกอบไปด้วยองค์ประกอบสามประการ คือ การตัดสินใจ โอกาส และรางวัล”³³

2) จากพจนานุกรม

(ก) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้ความหมายของคำว่า การพนันไว้ว่า “การพนัน หมายถึง การเล่นเอาเงินหรือสิ่งอื่น โดยอาศัยความฉลาด ความชำนาญ เล่ห์เหลี่ยม ไหวพริบและฝีมือรวมทั้งโชคด้วย”

³¹ สมพร พรหมพิตร และคณะ. *อั้งแล้ว เริงรรถที่ 5*. หน้า 3.

³² *Gambling*. Available: <http://en.wikipedia.org/wiki/Gambling>

³³ Gambling is the wagering of money or something of material value (referred to as "the stakes") on an event with an uncertain outcome with the primary intent of winning additional money and/or material goods.

Gambling thus requires three elements be present: consideration, chance and prize.

(จ) จาก Black's Law Dictionary

การพนัน(Gambling) หมายถึง การนำเอาเงินหรือทรัพย์สินมีค่าไปเสี่ยงโชคกับเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอน โดยคาดหวังที่จะได้รับบางสิ่งบางอย่างเกินจากจำนวนที่นำไปเล่น³⁴

ขันต่อ (Betting)-หมายถึง ข้อตกลงระหว่างบุคคลสองคนหรือมากกว่านั้น นำเอาทรัพย์สินหรือสิ่งของมีค่าจำนวนหนึ่งของทุกคนมารวมกัน และให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของบุคคลหนึ่งหรือบางคนในกลุ่มนั้น ในกรณีมีเหตุการณ์ในอนาคตซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่³⁵

3) จากบทบัญญัติบางมาตราแห่งพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ. 2478

มาตรา 4 ทวิ วรรคสอง ได้กล่าวถึงการเล่นการพนัน ให้หมายรวมถึงการทายและการทำนายด้วย

มาตรา 5 บัญญัติว่า ผู้ใดจัดให้มีการเล่น ซึ่งตามปกติย่อมพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่กัน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นจัดให้มีขึ้นเพื่อนำมาซึ่งผลประโยชน์แห่งตน และผู้ใดเข้าเล่นอยู่ด้วยก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นพนันเอาเงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่น

มาตรา 6 บัญญัติว่า ผู้ใดอยู่ในวงการเล่นอันขัดต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือขัดต่อข้อความในกฎกระทรวง หรือใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้นั้นเล่นด้วย เว้นแต่ผู้ซึ่งเพียงแต่ดูการเล่นในงานรื่นเริงสาธารณะ หรือในงานนักขัตฤกษ์ หรือในที่สาธารณะสถาน

4) จากคำพิพากษาศาลฎีกา

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๐๒๐/๒๔๗๓³⁶ ได้มีแนววินิจฉัยถึงการเล่นที่จะเป็นการพนันไว้ว่าจะต้องเป็นการเล่นที่มีลักษณะซึ่งผู้เล่นจะต้องมีความเสี่ยงต่อการได้และเสียทรัพย์สินหรือเงินทองต่อกัน

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๓๕/๒๔๗๓³⁷ ได้มีคำวินิจฉัยซึ่งสรุปความได้ว่า การที่จำเลยแจกตั๋วสลากให้ผู้ซื้อของในร้านและมีการออกสลาก หากเลขสลากตรงกับตั๋วสลากของผู้ซื้อ

³⁴ Black, Henry Campbell. (1979). *Black's Law Dictionary* (5th ed). St. Paul: West., p 611.

³⁵ Ibid. p.146.

³⁶ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1020/2473. *ธรรมสาร*. เล่ม 14 คำพิพากษาศาลฎีกา พ.ศ. 2473. หน้า 706-708.

³⁷ มาโนช สุทธิวาทนฤพุมิ. (2528). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย ยืม ผากทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ประนีประนอม การพนันและขันต่อ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. หน้า 263.

คนใด ก็จะแจกธูปให้หนึ่งคน โดยที่จำเลยมิได้ขึ้นราคาสินค้าให้สูงกว่าปกติ เช่นนี้ มิใช่การพนัน เนื่องจากจำเลยมีแต่เสียฝ่ายเดียว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๒/๒๔๗๕³⁸ ได้มีคำวินิจฉัยซึ่งสรุปความได้ว่า การขายของซึ่งมีการสอครนบัตรไว้ในซองเพื่อที่ผู้ซื้อจะได้มีโอกาสที่จะถูกได้เงินที่สอไว้ โดยราคาของที่ขายก็มีราคาสูงกว่าราคาตลาดทั่วไป เช่นนี้ ถือได้ว่าเป็นการพนันเสี่ยงโชค เนื่องจากมิได้มีเสียระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๕๓-๔๖๐/๒๕๐๒³⁹ ได้มีคำวินิจฉัยซึ่งสรุปความได้ว่า จำเลยเป็นนายวงแชร์ เรียกเก็บเงินจากผู้เล่นแชร์แล้วรวบรวมเงินให้แก่ผู้เล่นที่ประมูลได้ จำเลยได้รับประโยชน์โดยได้รับเงินจากผู้เล่นที่ลงเงินในงวดแรกไปใช้ก่อนโดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ย จำเลยหรือนายวงแชร์จึงเป็นเสมือนผู้ค้าประกัน การเล่นแชร์เพียงอย่างเดียวจึงไม่เป็นการพนันขั้นต่อ เนื่องจากไม่มีการแพ้ชนะโดยการเสี่ยงโชค

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๑๔๖/๒๕๑๖⁴⁰ ได้มีคำวินิจฉัยซึ่งสรุปความได้ว่า การที่โจทก์จำเลยทำกันให้ถือเอาจากที่พนักงานที่คืนได้ทำการรังวัด โฉนดที่ดินที่พิพาทให้เป็นหลักในการแพ้ชนะคดีนั้น ไม่ได้อาศัยเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นที่ไม่มีความแน่นอนเป็นหลัก จึงไม่เป็นการพนันขั้นต่อ

5) จากความเห็นของนักกฎหมาย

หลวงประเสริฐมนูกิจ ได้ให้ความหมายของคำว่าการเล่นไว้ว่า⁴¹ “การพนัน คือ การเข้าเล่นเสี่ยงโชคด้วยความไหวพริบและมีมือ พนันเอาเงินหรือทรัพย์สิน โดยชอบด้วยกฎหมาย หรือมิชอบด้วยกฎหมาย และผู้เล่นทุกคนได้เข้าร่วมในการเล่นเสี่ยงโชคและผู้เล่นบางคนอาจจะไม่ได้ไม่เสียเมื่อเลิกเล่นแล้วเช่นการพนันไพ่ตอง, บิลเลียดรู ตีผี เหล่านี้เป็นต้น”

ศาสตราจารย์ ดร.จืด เศรษฐบุตร ได้ให้ความหมายของคำว่าการเล่นไว้ว่า⁴² “การพนันเป็นเอกเทศสัญญาที่คู่สัญญาได้ให้คำมั่นซึ่งกันและกัน ฝ่ายหนึ่งจะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินแก่อีก

³⁸ ลิสูตร ธนชัย. (2532). *คู่มือการเล่นประกอบภาพ*. กรุงเทพฯ: สุตรไพศาลการพิมพ์. หน้า 463.

³⁹ มาโนช สุทธิวาทนฤตติ. *อ้างแล้ว เจริญธรรม* 37. หน้า 271.

⁴⁰ เรื่องเดียวกัน. หน้า 273.

⁴¹ ประเสริฐมนูกิจ, หลวง. (2477). *กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย ยืม ผักทรัพย์ เก็บของในคลังสินค้า ปรานีประนอม การพนันขั้นต่อ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, คำสอนชั้นปริญญาตรี. หน้า 64.

⁴² จืด เศรษฐบุตร. (2492). *กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย ยืม ผักทรัพย์ ฯลฯ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง. หน้า 171-172.

ฝ่ายหนึ่ง แล้วแต่ว่าเหตุการณ์ที่คู่สัญญาไม่รู้ไม่แน่นอนอันหนึ่ง จะได้ปรากฏแก่คู่สัญญาว่าแน่นอนทางใด เมื่อปรากฏเหตุการณ์ออกมาแน่นอนในทางใดแล้ว คู่สัญญาที่จ่ายเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่นนั้น ได้ชื่อว่าเป็นผู้แพ้ส่วนคู่สัญญาที่รับเงินหรือทรัพย์สินตามคำมั่น ได้ชื่อว่าเป็นผู้ชนะ”

มาโนช สุทธิวาทนฤพุฒิ ได้ให้ความหมายของคำว่า การพนันไว้ว่า⁴³ “การพนันและขันต่อ คือ สัญญาซึ่งคู่สัญญาได้ตกลงซึ่งกันและกันว่า ฝ่ายหนึ่ง(ฝ่ายแพ้) จะจ่ายเงินหรือทรัพย์สินแก่อีกฝ่ายหนึ่ง (ฝ่ายชนะ) เมื่อเหตุการณ์อย่างหนึ่งซึ่งคู่สัญญาไม่รู้ไม่แน่นอน ได้ปรากฏผลเป็นที่แน่นอนอย่างใดแล้ว”

รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์ ได้ให้ความหมายของคำว่า การพนันไว้ว่า⁴⁴ “การพนัน คือ สัญญาที่ก่อให้เกิดการเสียเงินหรือทรัพย์สิน โดยคู่สัญญาถือเอาผลแห่งเหตุการณ์ในอนาคตอันไม่แน่นอน ซึ่งคู่สัญญาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นเครื่องชี้ขาด”

สุปัน พูลพัฒน์ ได้ให้ความหมายของคำว่า การพนันไว้ว่า⁴⁵ “การพนันและขันต่อ คือ สัญญาชนิดหนึ่งในเอกเทศสัญญาซึ่งผู้พนันและขันต่อที่เป็นคู่สัญญาให้คำมั่นต่อกัน ไว้ว่า เมื่อเหตุการณ์อันเป็นเงื่อนไขซึ่งยังไม่รู้แน่นอนตามที่ตกลงกันไว้เกิดขึ้นแน่นอนไปในทางใดอีกฝ่ายหนึ่งจะจ่ายเงิน ซึ่งฝ่ายที่ต้องจ่ายเงินหรือทรัพย์สินเรียกว่า ผู้แพ้ ส่วนผู้จะได้รับเงินหรือทรัพย์สินนั้นเรียกว่า ผู้ชนะ”

2.1.4 ประเภทของการพนัน

ในต่างประเทศส่วนใหญ่ มีการแบ่งประเภทของการพนันไว้ชัดเจน⁴⁶ เช่น ประเทศอังกฤษ แบ่งการพนันออกเป็น 2 ประเภท คือ การพนันประเภทหนัก(Hard gambling) และการพนันประเภทอ่อน(soft gambling)

1) การพนันประเภทหนัก (Hard gambling) เป็นการพนันที่ผู้เล่นมีความเสี่ยงในการสูญเสียเงินทองหรือทรัพย์สินจำนวนมากในระยะเวลาต่อเนื่อง เช่น คาสิโน สล็อตแมชชีน เป็นต้น

⁴³ มาโนช สุทธิวาทนฤพุฒิ. *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 37*. หน้า 262.

⁴⁴ รุ่งโรจน์ รื่นเรืองวงศ์. (2519). *การพนัน. วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์*. ปีที่ 2(ฉบับที่ 2). หน้า 75.

⁴⁵ สุปัน พูลพัฒน์. (2532). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย ยืมฝากทรัพย์สิน เก็บของในคลังสินค้า ประณีประนอม การพนันและขันต่อ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แสงสุทธการพิมพ์. หน้า 140.

⁴⁶ ปิยวรรณ กองแก้ว. (2542). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับบ่อนการพนัน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 33.

2) การพนันประเภทอ่อน (Soft gambling) เป็นการพนันที่ผู้เล่นมีความเสี่ยงในการสูญเสียเงินทองหรือทรัพย์สินจำนวนน้อย เช่น ลีตเตอร์รี่ บิงโก เครื่องเล่นที่มีการแถมพกรางวัล เป็นต้น

นักพนันในการพนันประเภทหนัก (Hard gambling) มีโอกาสเสี่ยงในการสูญเสียเงินทองหรือทรัพย์สินมากกว่าการพนันประเภทอ่อน (Soft gambling) จากการที่มีการแบ่งการพนันออกเป็น 2 ประเภทดังกล่าวนี้ เนื่องจากรัฐมีนโยบายในการควบคุมการพนันทั้งสองประเภทนี้แตกต่างกัน โดยรัฐต้องการควบคุมการพนันประเภทหนักมากกว่าการพนันประเภทอ่อน เพราะการพนันทั้งสองประเภทนี้มีความเสี่ยงในการสูญเสียทางเศรษฐกิจของผู้เล่นแตกต่างกันนั่นเอง

นอกจากนี้ระบบกฎหมายในต่างประเทศส่วนใหญ่ ได้มีการแบ่งกฎหมายควบคุมการพนันออกเป็น 3 ประเภท⁴⁷ ได้แก่

1) เกมการพนัน (Gaming) เป็นการพนันที่ผู้เล่นมีส่วนร่วมเล่นในเกมการพนันนั้นด้วย มีโอกาสที่จะได้ใช้ความสามารถของตนในการตัดสินใจขณะที่เข้าร่วมเล่นนั้น ซึ่งมีเกมการเล่นหลายประเภทและคาสีโนก็ถูกจัดอยู่ในประเภทนี้ด้วย

2) การขันต่อ (Betting) เป็นการพนันประเภทที่ผู้เล่นไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์ซึ่งนำไปสู่การขันต่อ เช่น การทายผลการแข่งขันกีฬา ซึ่งผู้เล่นไม่ได้เข้าร่วมใช้ความสามารถของตนในการแข่งขันนั้นๆ เพียงขันต่อโดยใช้ผลของการแข่งขันนั้นๆเท่านั้น เช่น ทายผลฟุตบอล ผลมวย เป็นต้น

3) ลีตเตอร์รี่ (Lotteries) เป็นการพนันชนิดหนึ่ง ซึ่งรัฐเป็นผู้จัดให้มีขึ้น โดยหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐ

2.1.5 ค่านิยมของสังคมไทยต่อการพนัน

ถึงแม้ว่าการพนันจะเป็นสิ่งที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ว่าเป็นอบายมุขและขัดต่อหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา ดังที่พระธรรมปิฎกสอนว่า การพนันคือหนึ่งในอบายมุข 6 อันเป็นช่องทางแห่งความเสื่อม ซึ่งประกอบด้วย ดิสุรายาเมา เทียวกลางคืน จ้องดูการเล่น ไม่เว้นการพนัน มั่วสุมมิตรชั่ว และมั่วแต่เกียจคร้าน แต่การพนันก็เป็นกิจกรรมที่คนไทยจำนวนมากนิยมเล่นกัน ไม่ว่าจะเป็นการพนันที่กฎหมายอนุญาตให้มีการเล่นได้ เช่น สลากกินแบ่งรัฐบาล สลากออมสิน การแข่งม้า ชกมวย ชนไก่ วัวชน ฯลฯ รวมทั้งการพนันผิดกฎหมาย เช่น หวยใต้ดิน การพนันทายผลกีฬา ทายผลบอล บ่อนการพนัน บ่อนตามงานศพ เป็นต้น

คนไทยมักเข้าไปเกี่ยวข้องกับกรพนันผิดกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ โดยมีจำนวนผู้เล่นและขนาดของวงที่เกี่ยวข้องมากกว่าการพนันที่มีกฎหมายอนุญาตให้เล่นได้เป็นอย่างมาก ได้มีการ

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน. หน้า 34-35.

ศึกษาวิจัยพบว่าเศรษฐกิจการพนันนั้นเป็นแหล่งที่มาของรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของระบบเศรษฐกิจผิดกฎหมาย มีหลายประเทศที่ปัจจุบันนี้เริ่มส่งเสริมให้การพนันกลายเป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว การจ้างงาน ความบันเทิง ฯลฯ จนได้มีการสนับสนุนให้กลายเป็นหนึ่งในระบบเศรษฐกิจที่ถูกกฎหมายไปแล้ว แต่ในสังคมไทยยังเป็นที่มีการถกเถียงกันอย่างกว้างขวางถึงผลดีผลเสียสำหรับการทำให้การพนันเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายและยังไม่ได้บทสรุปที่ชัดเจนในเรื่องนี้⁴⁸

เคยมีการสำรวจความคิดเห็นของคนไทยเกี่ยวกับการพนันจากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 272 คน ว่าควรทำบ่อนการพนันให้ถูกกฎหมายหรือไม่ ผลการสำรวจปรากฏว่ามีจำนวนผู้ให้การสนับสนุนที่จะทำบ่อนการพนันให้ถูกกฎหมายนั้นมีมากถึง ร้อยละ 50 ในขณะที่มีผู้ไม่เห็นด้วยเพียง ร้อยละ 40 โดยกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40 เชื่อว่าการทำบ่อนการพนันให้ถูกกฎหมายนั้นจะช่วยลดนักการพนันที่บ่อนการพนันผิดกฎหมายได้ ร้อยละ 37 ไม่เห็นด้วยกับความคิดเห็นดังกล่าว และ ร้อยละ 23 นั้นไม่แน่ใจว่าการทำบ่อนการพนันให้ถูกกฎหมายนั้นจะช่วยลดนักการพนันที่บ่อนการพนันผิดกฎหมายได้หรือไม่⁴⁹

2.1.6 ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมของการพนันในประเทศไทย

ธุรกิจการพนันนับเป็นธุรกิจนอกกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อระบบต่อเศรษฐกิจไทยทั้งด้านบวกและด้านลบ กล่าวคือ ผลทางด้านบวกนั้น ธุรกิจการพนันก็สร้างงาน สร้างรายได้กับประชาชนเช่นเดียวกับธุรกิจที่ถูกกฎหมายอื่นๆ และยังเป็นที่มาของเงินกำไรให้นักธุรกิจนำไปลงทุนต่อไปได้อีกในธุรกิจต่างๆ ซึ่งอาจมีผลทำให้ระบบเศรษฐกิจเฟื่องฟูได้ สำหรับผลในแง่ลบนั้น ธุรกิจการพนันที่ผิดกฎหมายก็ก่อผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เช่น นักพนันนำเงินไปเล่นการพนันที่ต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศทำให้มีเงินตรารั่วไหลออกไปนอกประเทศ ต้องมีการสูญเสียเงินตราให้กับต่างประเทศ อาจส่งผลให้กระบวนการผลิต แจกจ่าย การจำหน่ายสินค้า และการใช้บริการ การใช้สอยเงินทองของประชาชนลดน้อยลงได้⁵⁰

จากการศึกษาถึงภาพรวมของเศรษฐกิจนอกกฎหมายในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2536-2538 พบว่ากิจกรรม 6 ประเภท คือ ยาเสพติด อาวุธสงคราม น้ำมันเถื่อน โสเภณี ค่าแรงงานต่างด้าว และการพนัน มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 286,000 – 457,000 ล้านบาท มูลค่าเพิ่มจากเศรษฐกิจผิดกฎหมาย

⁴⁸ นवलน้อย ศรีรัตน์. (2546). การสำรวจประสบการณ์การเล่นพนันและทัศนคติต่อนโยบายการพนัน. ใน สังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ. *เศรษฐกิจการพนัน*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศรีสวรินทร์. หน้า 36-38.

⁴⁹ ธัญธร พิวพันธ์ และคณะ. (2546). *การพนัน : เศรษฐกิจนอกกฎหมายกับนโยบายสาธารณะของประเทศไทย*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, รายงานการศึกษาระดับปริญญาโท. หน้า 117-118.

⁵⁰ ปิยวรรณ กองแก้ว. *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 46*. หน้า 117-118.

ร้อยละ 8 -13 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) โดยมีมูลค่าเพิ่มของเศรษฐกิจการพนันผิดกฎหมาย ร้อยละ 3.7 – 7.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และต่อมาในปี พ.ศ.2544 มีการศึกษาพบว่าตัวเลขมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากธุรกิจการพนันนอกกฎหมายของคนไทย คิดเป็น ร้อยละ 7-8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงมากเมื่อเทียบกับรายได้จากการพนันถูกกฎหมาย ในปี พ.ศ. 2537 ของฮ่องกงซึ่งอยู่ที่ประมาณ ร้อยละ 9 ของ GDP ของสิงคโปร์ร้อยละ 3 และร้อยละ 2.8 ของมาเลเซีย สำหรับคนไทยมีรายได้จากการพนันถูกกฎหมายไม่ถึงร้อยละ 1 ของ GDP⁵¹

2.2 ประวัติความเป็นมาของการพนันออนไลน์⁵²

ในช่วงทศวรรษที่ 1990 หลังจากที่เริ่มมีการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย ธุรกิจการพนันทางอินเทอร์เน็ต (Internet gambling) หรือพนันออนไลน์เริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรก โดยในช่วงแรกนั้นมีการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับการเล่นเกมพนัน โดยเฉพาะ ซึ่งดำเนินการโดย Microgaming ในช่วงเดือนตุลาคม ค.ศ.1995 ซึ่งได้รับใบอนุญาตจากรัฐบาลยิบรอลต้า (The government of Gibraltar) ในระยะแรกๆรูปแบบการพนันที่เล่นจะเป็นการเล่นเกมพนันในคาสิโน (Casino) โดยในช่วงนั้นยังเป็นการพัฒนาซอฟต์แวร์การเล่นเกมพนันในคาสิโน เกมโป๊กเกอร์ขึ้นมา ก่อน แต่ยังไม่มีการเปิดรับเล่นพนันจริง ต่อมาในปี ค.ศ.1996 จึงเริ่มมี Website ที่รับแทงพนันจำนวนมากเกิดขึ้น

ในช่วงปี ค.ศ.1995 เริ่มมีการจัดทำ Website พนันทางอินเทอร์เน็ตหรือพนันออนไลน์ทั่วโลก ประมาณ 50 Website โดยเริ่มมีคาสิโนออนไลน์เป็นครั้งแรก โดยอีก 10 ปีถัดมา คือ ประมาณปี ค.ศ.2005 มีการประมาณการว่านักพนันทางอินเทอร์เน็ตทั่วโลกมีจำนวนราว 30 ล้านคน ในช่วงปี ค.ศ.2006 คาดว่าเงินพนันมีมูลค่าสูงราว 10.9 พันล้านเหรียญสหรัฐ มีการประมาณการว่าคนอเมริกันจำนวนมากนิยมเล่นพนันออนไลน์ที่มี Website ในต่างประเทศ ซึ่งประเทศนั้นมีกฎหมายอนุญาตให้เล่นพนันออนไลน์อย่างถูกกฎหมายได้

ในปี ค.ศ.2002 ของหน่วยงานแห่งหนึ่งในสหรัฐที่ชื่อว่า General Accounting Office (GAO) ได้สำรวจพบว่า Website ที่รับแทงพนันจำนวน 202 Website มี Website ที่สามารถดำเนินการรับเล่นพนันได้มีจำนวน 162 Website โดยสามารถจำแนกตามประเทศที่มีที่อยู่ติดต่อใน Website หรือ Website ที่ได้รับอนุญาตในประเทศนั้น ๆ พบว่า Website พนันส่วนใหญ่จะอยู่ใน

⁵¹ สังคีต พิริยะรังสรรค์และคณะ. (2546). *เศรษฐกิจการพนัน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงพระอาทิตย์. หน้า 362- 364.

⁵² ไพศาล ลัมสถิตย์. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 15*. หน้า 7-13.

กลุ่มประเทศขนาดเล็ก แต่ก็พบว่า มี Website พนันในประเทศ สหราชอาณาจักรมากกว่าประเทศอื่น Website พนันออนไลน์ทั้ง 162 Website เปิดให้บริการรับแทงพนันหลายประเภท บาง Website เปิดให้เล่นพนันมากกว่า 1 ประเภท ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การพนันประเภท คาลิโน (ร้อยละ 79.6), เว็บข้อมูลพนันทายผลแข่งขันกีฬา (ร้อยละ 49.4), ลีตเตอร์รี่ (ร้อยละ 6.8) และการพนันทายผลแข่งขันอื่น ๆ เช่น การแข่งม้า (ร้อยละ 22.8)

ข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับสถานการณ์ของการพนันออนไลน์ของกลุ่มประเทศที่เป็นสมาชิก สหภาพยุโรป (European Union หรือ EU) จำนวน 27 ประเทศ พบว่า การพนันออนไลน์เป็นธุรกิจที่เติบโตเร็วที่สุดในยุโรป (ข้อมูลปี ค.ศ.2008) กล่าวคือ มีเว็บพนันมากถึง 15,000 เว็บไซต์ สามารถทำเงินรายได้มากกว่า 6 พันล้านยูโรต่อปี หรือคิดเป็นเงินไทยราว 252,000 ล้านบาท หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.5 ของมูลค่าธุรกิจการพนันในยุโรป (หมายถึง มูลค่าธุรกิจการพนันทุกประเภทในปัจจุบัน) และคาดว่าจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าภายในปี ค.ศ.2013 ประเทศในกลุ่ม EU ที่มีรายได้จากการพนันออนไลน์เมื่อปี ค.ศ.2008 มากที่สุด คือ ประเทศสหราชอาณาจักร โดยมีรายได้แบบ Gross Gaming Revenues (GGR) สูงถึง 1,903 ล้านยูโร หรือคิดเป็นเงินไทยราว 80,000 ล้านบาท รองลงมาคือประเทศเยอรมนี อิตาลี ฝรั่งเศส และสวีเดน ตามลำดับ ทั้งนี้ การประมาณการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับการพนันออนไลน์ในสหภาพยุโรปมาจาก 3 ช่องทางหลัก คือ อินเทอร์เน็ต, โทรศัพท์มือถือ และ Internet Protocol Television (IPTV) โดยอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางที่นิยมใช้เล่นพนันมากที่สุด รองลงมาคือการใช้แอปพลิเคชันของโทรศัพท์มือถือ⁵³

การเล่นพนันออนไลน์ของกลุ่มผู้เล่นมีช่องทางหลากหลายกว่าการพนันแบบเดิมๆ กล่าวคือ ผู้เล่นสามารถเข้าถึงช่องทางการเล่นพนันได้ง่ายขึ้น เช่น เล่นผ่านเว็บไซต์ โทรศัพท์มือถือ ด้วยการส่งข้อความ (SMS) หรือผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ผู้เล่นสามารถเล่นได้ไม่จำกัดเวลา และสถานที่ ผู้เล่นไม่จำเป็นต้องเดินทางไปในสถานที่หรือบ่อน ผู้เล่นสามารถเล่นพนันในสถานที่ใดก็ได้ โดยไม่จำกัดเวลา ผู้เล่นพนันออนไลน์สามารถสมัครสมาชิกผ่านเว็บไซต์ แล้วจะได้รับ Username และ Password เพื่อใช้ในการเล่นพนัน

แม้การพนันออนไลน์จะเป็นสิ่งที่ถูกกฎหมายในหลายประเทศ แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกา มีกฎหมายที่ห้ามการประกอบธุรกิจพนันออนไลน์ทุกประเภทและการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้อง สำหรับประเทศในยุโรปที่อนุญาตให้มีการพนันออนไลน์ เช่น ประเทศสหราชอาณาจักร, สเปน, สวีเดน, อิตาลี มีกฎหมายและมาตรการตรวจสอบ ฝ้าระวังธุรกิจที่ได้รับอนุญาตอย่างเข้มงวด และมีโทษสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือเงื่อนไขต่าง ๆ ส่วนประเทศในยุโรปที่มีนโยบายให้การพนันออนไลน์เป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย คือ ประเทศเยอรมนี

⁵³ ไพศาล ลิ้มสถิตย์. อ้างแล้วเชิงอรรถที่ 15. หน้า 9-10.

แต่มีหลายประเทศที่ยังไม่มีความชัดเจนในเรื่องนี้ ทำให้ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอยู่ระหว่างการรับฟังความเห็น เพื่อกำหนดทิศทางในการควบคุมหรือกำกับดูแลธุรกิจพนันออนไลน์ หรือจัดทำหลักเกณฑ์กลางในเรื่องนี้

ตามพระราชบัญญัติการพนัน พ.ศ.2478 ของประเทศไทย การพนันออนไลน์ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นการพนันแบบคาสิโน หรือการพนันบอลผ่านเว็บไซต์ ล้วนถือว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายทั้งสิ้น

2.3 รูปแบบของการพนันออนไลน์

แบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ⁵⁴ ได้แก่ การทายผลลอตเตอรี่ออนไลน์ การทายผลการแข่งขันกีฬา การทายผลเกมพนันแบบคาสิโน และการจัดให้มีการเล่นเกมพนันหรือรางวัลในการเสี่ยงโชค

2.3.1 การทายผลลอตเตอรี่ออนไลน์

เป็นการทายผลลอตเตอรี่ของประเทศต่างๆ ส่วนมากจะถือเอาผลลอตเตอรี่ของประเทศที่มีการออกรางวัลเป็นประจำสัปดาห์ละครั้งหรือสองครั้ง เช่น

- 1) ลอตเตอรี่ของประเทศอังกฤษที่ออกรางวัลทุกวันพุธและวันเสาร์ (วันละ 1 ครั้ง) ใน 1 สัปดาห์
- 2) ลอตเตอรี่ของประเทศมาเลเซียที่ออกรางวัลทุกวันพุธ, ศุกร์ และเสาร์ (วันละ 1 ครั้ง) ใน 1 สัปดาห์
- 3) ลอตเตอรี่ของเกาะฮ่องกงที่ออกรางวัลทุกวันอังคารและวันพฤหัสบดี (วันละ 1 ครั้ง) ใน 1 สัปดาห์
- 4) ลอตเตอรี่ของรัฐนิวยอร์ก (New York) และรัฐแมสซาชูเซตส์ (Massachusetts) ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ออกรางวัลทุกวันอาทิตย์และวันศุกร์ (วันละ 1 ครั้ง) ใน 1 สัปดาห์ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่าใน 1 สัปดาห์ ผู้เล่นสามารถเล่นพนันทายผลลอตเตอรี่ออนไลน์ได้ถึง 6 วัน และบางวันยังสามารถเล่นพนันได้ถึง 2 ครั้ง⁵⁵ โดยผู้ที่ต้องการซื้อลอตเตอรี่สามารถที่จะสั่งซื้อหรือเล่นผ่าน website ขององค์กรหรือบริษัทเอกชนที่ได้รับอนุญาตจากรัฐให้ดำเนินธุรกิจดังกล่าว⁵⁶

⁵⁴ นรเทพ บุญเก็บ. (2548). *มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพนันบนอินเทอร์เน็ต*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 24-36.

2.3.2 การทายผลการแข่งขันกีฬา

เกมพนันออนไลน์รูปแบบการทายผลการแข่งขันกีฬา เช่น การแข่งฟุตบอล การแข่งม้า การแข่งสุนัข เป็นต้น เกมพนันออนไลน์รูปแบบนี้สามารถแบ่งย่อยได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) ประเภททายผลและคิดผลได้-เสีย ทันทีที่การแข่งขันสิ้นสุด และ

2) ประเภททายผลสะสมคะแนนและคิดผลได้-เสีย ตามรอบระยะเวลาที่กำหนด เกมพนันประเภทหลังนี้ ผู้ได้พนัน คือผู้ที่ได้คะแนนสะสมสูงสุดในรอบระยะเวลาหนึ่งๆ ที่กำหนดโดยบริษัทที่รับแทงพนัน ซึ่งในปัจจุบันนี้เกมพนันประเภทคิดผลได้-เสียทันที เป็นที่นิยมมากกว่าเกมพนันประเภทสะสมคะแนน

2.3.3 การทายผลเกมพนันแบบคาสิโน

ลักษณะเกมที่ให้บริการจะมีรูปแบบเดียวกันกับเกมพนันที่ให้บริการในบ่อนการพนัน เช่น บาคาร่าออนไลน์ รูเล็ตออนไลน์ แบดเจอร์หรือเกมไพ่ต่างๆ เดิมทีเกมพนันออนไลน์รูปแบบนี้ ยังไม่เป็นที่นิยมในสังคมไทย ซึ่งอาจเป็นเพราะนักพนันไม่เชื่อถือขั้นตอนการออกผลพนัน รวมไปถึงขั้นตอนในการเล่นพนัน เช่น ผู้เล่นพนันไม่สามารถรับรู้ถึงขั้นตอนการแจกไพ่ แม้ทางบริษัทผู้ให้บริการการพนันออนไลน์จะอ้างว่า การแจกไพ่นั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการสุ่ม (Random) ของเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสมัยใหม่ที่บริษัทนำมาใช้ก็ตาม และ ความสนุกความเพลิดเพลินที่ผู้เล่นพนันออนไลน์ได้รับนั้นแตกต่างจากบรรยากาศที่แท้จริงจากการเล่นพนันในบ่อนการพนัน เช่น ความเข้าใจจากการได้สัมผัสไพ่จริงหรือการได้ดูหน้าไพ่ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามในหมู่นักพนันชาวไทยในปัจจุบัน เกมพนันออนไลน์ประเภทนี้กลับได้รับความนิยมสูงขึ้นเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเกมบาคาร่าออนไลน์ (Online baccarat) ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะบริษัทที่รับแทงพนันออนไลน์ที่ให้บริการเกมพนันประเภทนี้พยายามสร้างความเชื่อมั่นในการออกผลพนันให้ลูกค้ามากขึ้น เช่น การถ่ายทอดสดจากบ่อนคาสิโนผ่าน website ที่ให้บริการพนันเพื่อแสดงความโปร่งใสในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การแจกไพ่จนถึงขั้นตอนสุดท้ายของการออกผลพนัน เสมือนผู้เล่นนั่งเล่นพนันอยู่ที่บ่อนคาสิโนจริง

2.3.4 การจัดให้มีการเล่นแถมพหหรือรางวัลในการเสี่ยงโชค

การจัดให้มีการเล่นแถมพหหรือรางวัลในการเสี่ยงโชค จะกระทำผ่านทาง Website ที่มีการเสี่ยงโชคชิงรางวัล โดยมีการแจกของจากผู้ให้การสนับสนุน Website นั้นๆ เช่น การตอบ

⁵⁵ วิษณุ วงศ์สินศิริกุล. (2554). *เกมพนันออนไลน์ : หายนะเกมพนันที่ต้องควบคุม* รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ภายใต้โครงการ การศึกษาสถานการณ์พฤติกรรมและผลกระทบการพนันในประเทศไทย สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.). หน้า 19.

⁵⁶ ไพศาล ถัมสถิตย์. *อั้งแล้ว เริงรอรอที่ 15*. หน้า 11.

คำถามชิงรางวัล การแจกตัวชมภาพยนตร์ ตัวชมคอนเสิร์ต หรือแจกของที่ระลึก เป็นต้น ใน Website ที่เปิดให้บริการนั้น ผู้ที่เข้าใช้บริการจะต้องมีการลงทะเบียนกับทาง Website เพื่อให้ได้บัญชีสมาชิกและรหัสผ่านเสียก่อน ซึ่งผู้ที่เข้าใช้บริการต้องให้ข้อมูลส่วนบุคคลกับทาง Website และต้องแจ้ง E-mail address ไว้เพื่อใช้ในการติดต่อด้วย ตัวอย่างเช่น www.sanook.com จะมีการให้ชิงรางวัลกล้องถ่ายรูป โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น โดยผู้เล่นจะต้องลงทะเบียนผ่าน Website ก่อน โดยต้องกรอกรายละเอียดข้อมูลส่วนบุคคล และทาง Website จะแจ้งวันประกาศผลไว้ใน Website นั้นเอง⁵⁷ โดยที่ Website ที่ให้บริการเหล่านี้มักมีรายได้มาจากหลายทางเช่น รายได้จากค่าโฆษณาของผู้ที่ให้การสนับสนุน รายได้จากการขายสินค้าหรือบริการอื่นๆ ใน Website รายได้จากการใช้ข้อมูลอีเมลล์ติดต่อของสมาชิกเพื่อส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็สินค้าของผู้ที่ให้การสนับสนุนหรือของตนเองก็ตาม

2.4 องค์ประกอบของการให้บริการการพนันออนไลน์⁵⁸

การให้บริการการพนันออนไลน์ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ส่วน ได้แก่ โดเมน เนมและเซิร์ฟเวอร์ โปรแกรมการเล่นพนัน และการบริการรับจ่ายเงินพนัน

2.4.1 Domain name และ Server⁵⁹

Domain Name เป็น ชื่อเรียก หรือเครื่องมือที่ถูกใช้ในการอ้างอิงเพื่อไปยัง website ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ไม่สามารถซ้ำกันได้ domain name มีส่วนประกอบ 2 ส่วน คือ ส่วนของชื่อที่ใช้เพื่อสื่อไปถึง website นั้น ๆ และส่วนของการประกอบการเพื่อแสดงนิติฐานะของ website นั้น ๆ เช่น .com หรือ .org เป็นต้น

การจดทะเบียน domain name ทำได้โดยขอจดทะเบียนกับผู้รับบริการจดทะเบียนรายใด ๆ ก็ได้ทั่วโลก ซึ่งส่วนใหญ่จะเสียค่าบริการเป็นรายปี โดยส่วนใหญ่ domain name ของ website การพนันมักประกอบด้วยชื่อที่เกี่ยวข้องกับชื่อเกมพนัน เช่น รูเล็ต (roulette) ไพ่โป๊กเกอร์ (poker) ฟุตบอลเบ็ต (Football bet) หรือชื่อสถานที่ดังคาสีโนที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น ลาสเวกัส (Las Vegas) มอนติคาโล (Monte Carlo)

การระบุตำแหน่งของ website ในเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะอาศัยตัวเลขซึ่งแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มต่อหนึ่งชุด ในการระบุเพื่อบ่งชี้ว่า website ดังกล่าวนั้น อยู่บนเครื่องคอมพิวเตอร์ใดและใน

⁵⁷ นรเทพ บุญเก็บ. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 54*. หน้า 36.

⁵⁸ วิษณุ วงสินศิริกุล. *อั้งแล้ว เริงอรรถที่ 55*. หน้า 7-11.

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน. หน้า 7-8.

เครือข่ายใด ซึ่งตัวเลขแต่ละชุดดังกล่าวนี้ เรียกว่า “Internet Protocol Address หรือ IP Address” เนื่องจาก IP Address เป็นตัวเลขซึ่งยากต่อการจดจำ ดังนั้นการใช้ domain name ซึ่งเป็นตัวอักษรในการอ้างอิงจึงสะดวกกว่าการใช้ IP Address ซึ่งเป็นตัวเลข โดยอาศัย Domain Name Server (DNS) มาช่วยจับคู่ระหว่าง domain name และ IP Address เข้าด้วยกัน ดังนั้นในการเข้าสู่ website ใดนั้น เพียงแค่รู้ IP Address หรือ domain name ใดๆ อย่างใดอย่างหนึ่งของ website นั้น ๆ ก็สามารถเข้าถึง website นั้นได้โดยไมยาก

ส่วน Server คือ แหล่งเก็บข้อมูลรายละเอียดของ website ถ้าเปรียบ domain name เป็นเครื่องโทรศัพท์ IP Address ก็จะเสมือนเบอร์โทรศัพท์ และ server ก็คือสมุดโทรศัพท์ ดังนั้นหากผู้ให้บริการพบนั่นออนไลน์รายใดต้องการเปลี่ยน domain name หรือ IP Address ของ website พบนั่นของคนที่สามารถทำได้ง่ายเหมือนการเปลี่ยนเครื่องโทรศัพท์หรือเบอร์โทรศัพท์นั่นเอง และแต่ละ website หรือแต่ละ domain name นั้นเป็นอิสระต่อ server หรืออาจกล่าวได้ว่า website หรือ domain name หนึ่ง ๆ ไม่จำเป็นต้องอยู่ถาวรใน server ตัวใดตัวหนึ่งเจ้าของ website หรือ เจ้าของ domain name จะเลือกใช้ server ใดในโลกก็ได้ทั้ง server ที่อยู่ในประเทศเดียวกันหรืออยู่ต่างประเทศกันกับ website พบนั่นที่ให้บริการ ดังนั้นเจ้าของ website ที่รับแทงพนันจึงมักเลือกใช้ server ในประเทศที่อนุญาตให้ธุรกิจการรับแทงพนันทางอินเทอร์เน็ตเป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย จึงเห็นหลาย website รับแทงพนันออนไลน์ที่ domain name นั้นมีการจดทะเบียนในประเทศหนึ่ง เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย ในขณะที่ server ที่เลือกใช้บริการกลับมีการจดทะเบียนในอีกประเทศหนึ่งที่มีการอนุญาตให้การเล่นพนันออนไลน์นั้นถูกกฎหมาย เช่น ประเทศแอนติกา (Antigua)

2.4.2 โปรแกรมการเล่นพนัน⁶⁰

โปรแกรมการเล่นพนันออนไลน์นั้นสามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบ คือ 1. ผู้เล่นสามารถแทงพนันผ่านทาง website ได้โดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเกมพนันประเภททายผลกีฬา เช่น ทายผลฟุตบอล บาสเก็ตบอล เป็นต้น และ 2. ผู้เล่นต้องดาวน์โหลด (download) โปรแกรมพนันเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ของตนก่อน จึงจะสามารถแทงพนันได้ เกมพนันออนไลน์ประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นเกมพนันแบบในคาสีโน เช่น เกมไพ่ต่าง ๆ (card games) หรือ รูเล็ต (roulette) ซึ่งโปรแกรมเกมพนันออนไลน์ทั้งสองรูปแบบนี้จะถูกพัฒนาโดยผู้ให้บริการเกมพนันออนไลน์อยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทั้งเรื่องของความเร็ว ความแม่นยำของอัตราต่อรอง ผลรับแทงพนันจากผู้เล่นพนัน รวมถึงรูปแบบความสวยงามกราฟิกดีไซด์ (graphic design) ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความตื่นเต้น ความดึงดูด ความง่ายต่อการทำความเข้าใจในกติกาของแต่ละเกมพนันให้กับผู้เล่น

⁶⁰ วิษณุ วงสินศิริกุล. *อ้างแล้ว เริงอรรถที่ 55*. หน้า 9.

2.4.3 การบริการรับ-จ่าย เงินพนัน⁶¹

ทุกบริษัทที่รับแทงพนันออนไลน์จะมีการร้องขอให้ลูกค้าแต่ละรายที่ต้องการแทงพนันเปิดบัญชีพนันส่วนตัวกับทางบริษัทเสียก่อน โดยการทำธุรกรรมทางการเงินใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเกมการพนันจะถูกทำผ่านบัญชีนี้ โดยที่ผู้เล่นจะสามารถแทงพนันได้เมื่อมีเงินในบัญชีพนันของคุณเพียงพอกับจำนวนเงินที่วางเดิมพัน การเพิ่มหรือลดวงเงินพนันในบัญชีพนันนั้นสามารถทำได้รวดเร็วและง่ายมาก ตัวอย่างเช่น หากผู้เล่นได้พนันและต้องการเอาเงินบางส่วนออกจากบัญชี ผู้เล่นก็สามารถสั่งให้บริษัทที่รับแทงพนัน โอนเงินจากบัญชีพนันของคุณไปยังบัญชีธนาคารที่คนมีอยู่ หรือหากผู้เล่นต้องการเพิ่มวงเงินในบัญชีพนันของคุณ ผู้เล่นก็สามารถเลือกทำได้หลากหลายวิธี เช่น โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารของบริษัทรับแทงพนันออนไลน์ จากนั้นบริษัทรับแทงพนันจะเพิ่มวงเงินพนัน (Credit) ในบัญชีพนันเท่ากับจำนวนเงินที่ได้รับ โอน หรือสั่งเพิ่มวงเงินในบัญชีพนันผ่านบัตรเครดิตเหมือนการส่งจ่ายค่าสินค้าหรือบริการผ่านบัตรเครดิตทั่วไป โดยการโอนเงินในบัญชีพนันของผู้เล่นแต่ละรายสามารถทำได้ด้วยตนเอง โดยการเลือกคำสั่งต่างๆ ตามความต้องการบน website ที่รับแทงพนัน แต่ละบริษัทที่รับแทงพนันออนไลน์จะมีการสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าด้วยการ โฆษณาประสิทธิภาพ website รับแทงพนันที่คนมีอยู่ในเรื่องของความเร็ว ถูกต้อง ในการโอนย้ายถ่ายเงินพนัน รวมไปถึงการเก็บรักษาและป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าแต่ละรายด้วย

การใช้จ่ายเพื่อการเล่นพนันออนไลน์ผ่านทางบัตรเครดิตเป็นทางเลือกที่นิยมกันเป็นอย่างมากในหมู่นักพนันออนไลน์ส่วนใหญ่ เพราะการสั่งจ่ายเพิ่มวงเงินพนันในบัญชีพนันผ่านทางบัตรเครดิตนั้นมีความสะดวก รวดเร็ว และมีความต่อเนื่องในการเล่นพนันสูงกว่าการเพิ่มวงเงินพนันในบัญชีพนันผ่านช่องทางเลือกอื่น แต่มักพบปัญหาที่ตามมาคือ หลายบริษัทที่ให้บริการบัตรเครดิตต้องประสบปัญหาหนี้บัตรเครดิตที่เพิ่มขึ้น ซึ่งหนี้ที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เกิดจากการเล่นพนันออนไลน์ และหนี้เหล่านี้มักจะกลายเป็นหนี้สูญในเวลาต่อมา ซึ่งเหตุผลหนึ่งที่หนี้เหล่านี้กลายเป็นหนี้สูญเพราะลูกค้าที่เป็นหนี้มักปฏิเสธที่จะชำระหนี้ส่วนนี้ โดยอ้างว่าตนไม่เคยเล่นพนันออนไลน์ จึงไม่รับผิดชอบต่อหนี้สินที่เกิดขึ้น บริษัทผู้ให้บริการบัตรเครดิตต้องรับผิดชอบแทน ซึ่งเป็นการยากที่บริษัทบัตรเครดิตจะตรวจสอบได้เนื่องจากการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตผ่านทางออนไลน์นั้นผู้สั่งจ่ายไม่ต้องลงลายมือชื่อเพื่อเป็นหลักฐานว่าได้มีการสั่งจ่ายไปจริง

ต่อมาหลายบริษัทที่ให้บริการบัตรเครดิตได้แก้ปัญหาดังกล่าวด้วยการ ไม่อนุญาตให้สามารถใช้บัตรเครดิตของบริษัทตนเพื่อการเล่นพนันออนไลน์ และขณะเดียวกันบริษัทที่รับแทงพนันออนไลน์ก็ให้ความสำคัญต่อปัญหานี้เช่นกัน เพราะรู้ว่านักเล่นพนันออนไลน์นิยมที่จะสั่ง

⁶¹ เรื่องเดียวกัน. หน้า 9-11.

จ่ายเพิ่มวงเงินพนันในบัญชีพนันของคุณผ่านทางบัตรเครดิต หากบริษัทที่ให้บริการบัตรเครดิตไม่ยอมที่จะให้บริการเพื่อการใช้จ่ายในการเล่นพนันออนไลน์ย่อมไม่เป็นผลดีต่อธุรกิจพนันออนไลน์ และอาจทำให้ความนิยมในการเล่นพนันออนไลน์ลดลง ดังนั้น หลายบริษัทที่รับแทงพนันออนไลน์ จึงได้เพิ่มมาตรการ โดยให้ลูกค้าที่เล่นพนันต้องระบุรหัสส่วนตัวทุกครั้งที่มีการสั่งจ่ายเพิ่มวงเงินพนันในบัญชีพนัน เพื่อเป็นการยืนยันและเป็นหลักฐานว่าผู้เล่นพนันต้องการสั่งจ่ายเพิ่มวงเงินพนันจริง แต่อย่างไรก็ดีหลายบริษัทผู้ให้บริการบัตรเครดิตก็ยังจำกัดการให้บริการเพื่อการใช้จ่ายเล่นพนันออนไลน์ ซึ่งส่งผลให้บริษัทรับแทงพนันออนไลน์ต้องระงับบน website รับแทงพนันเพื่อเป็นข้อมูลให้กับลูกค้าว่า บัตรเครดิตของบริษัทใดบ้างที่ไม่สามารถใช้ในการเล่นการพนันออนไลน์ได้ บัตรเครดิตของบริษัทใดสามารถใช้ในการเล่นพนันออนไลน์ได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม และ บัตรเครดิตของบริษัทใดที่สามารถใช้ได้แต่ต้องเสียค่าธรรมเนียมเพิ่ม และเนื่องจากการที่บัตรเครดิตของบางบริษัทไม่สามารถนำไปใช้เพื่อเล่นพนันออนไลน์หรือใช้ได้แต่ผู้เล่นต้องมีการเสียค่าธรรมเนียมเพิ่ม ทำให้เกิดธุรกิจประเภทหนึ่งขึ้นมา ซึ่งทำหน้าที่เสมือนธนาคาร เป็นตัวกลางในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการพนัน บริษัทที่ประกอบธุรกิจประเภทนี้ที่มีชื่อเสียง เช่น FirePay, Neteller, PayPal เป็นต้น โดยผู้เล่นต้องทำการเปิดบัญชีส่วนตัวกับบริษัทที่เป็นตัวกลางเหล่านี้ โดยที่บัญชีส่วนตัวจะเชื่อมโยงกับบัตรเครดิตของผู้เปิดบัญชีในกรณีที่ผู้ขอเปิดบัญชีมีบัตรดังกล่าว หรือต้องเชื่อมโยงกับบัญชีธนาคารของผู้เปิดบัญชีในกรณีที่ผู้ขอเปิดบัญชีไม่มีบัตรเครดิต ทั้งนี้ เพื่อยืนยันว่าผู้ขอเปิดบัญชีสามารถที่จะชำระหนี้ได้ อันเป็นการลดภาระความเสี่ยงของบริษัทที่เป็นตัวกลาง โดยบริษัทจะคิดค่าธรรมเนียมทั้งจากฝ่ายผู้รับและผู้ให้บริการพนันต่อหนึ่งธุรกรรมทางการเงิน ซึ่งนอกจากบริษัทเหล่านี้จะให้บริการทำธุรกรรมทางการเงินกับธุรกิจพนันออนไลน์แล้ว ยังให้บริการกับธุรกิจประเภทอื่น ๆ อย่างเช่น ธุรกิจซื้อขายสินค้าหรือบริการต่างๆ ไปด้วย

2.5 ผู้ให้บริการการพนันออนไลน์

สถานที่ตั้งของบริษัทที่รับแทงพนันออนไลน์มักไม่ค่อยปรากฏผู้ให้บริการ website พนันมีกระบวน website เพียงแค่ประเทศที่เป็นที่ตั้งของบริษัทใหญ่ (บริษัทแม่) ซึ่งมักจะเป็นประเทศที่อนุญาตให้ธุรกิจพนันออนไลน์เป็นธุรกิจที่ถูกกฎหมาย เช่น อังกฤษ หรือกลุ่มประเทศ (Caribbean) อย่างประเทศ Antigua หรือหมู่เกาะบริติชเวอร์จิน (British Virgin Islands) แต่ก็มีหลาย website พนันที่ระบุที่ตั้งบริษัทอยู่ในกลุ่มประเทศแคริบเบียน แต่ความจริงกลับให้บริการรับแทงพนันอยู่ในสหรัฐอเมริกา ยิ่งไปกว่านั้น website พนันเหล่านี้ยังพยายามกระทำด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักพนันออนไลน์เข้าใจว่า บริษัทที่ให้บริการนั้นมีสถานที่ตั้งอยู่ในสหรัฐอเมริกา เช่น รับแทงพนันเฉพาะ

เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ หรือการระบุเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ที่ขึ้นต้นด้วยหมายเลขที่เป็นรหัสหมายเลข โทรศัพท์ของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

ดังนั้น หากใช้ลักษณะสถานที่ตั้งเป็นตัวกำหนด อาจกล่าวได้ว่า website พนันแต่ละ website นั้นมีสถานที่ตั้งหลากหลายมาก เช่น website พนัน website หนึ่งจดทะเบียน domain name ไว้ที่ประเทศหนึ่ง ในขณะที่ที่อยู่ของ website บน server นั้นถูกจดทะเบียนไว้ที่ประเทศหนึ่ง และ website พนันนี้ยังถูกกระจายออกไปยังประเทศอื่น ๆ กล่าวคือ คนที่อาศัยอยู่ในประเทศอื่นก็สามารถเข้าถึง website พนันนี้ได้ ตัวอย่างเช่น บริษัทให้บริการรับแทงพนันออนไลน์ที่ชื่อ Casino Lima Rio จดทะเบียน domain Name ในฟลอริดา สหรัฐอเมริกา แต่มี website พนันหลักอยู่ที่ประเทศคอสตาริกา, Vegas Land Casino จดทะเบียน domain name ที่กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ และมี website พนันหลักอยู่ที่อังกฤษ แต่ตั้งบริษัทเพื่อดูแลบริหารทางการเงินที่ประเทศ Antigua ทั้งยังทำสัญญาสามารถเชื่อมต่อการเข้าถึง website พนันนี้จากอีก website ชื่อตั้ง (www.yahoo.com) ที่มีบริษัทอยู่ในสหรัฐอเมริกา (Wilson, 2003) ฉะนั้น จึงยากที่จะระบุสถานที่ตั้งที่ชัดเจนของบริษัทที่ให้บริการ website พนันแต่ละ website ได้

Manzin และ Biloslavo (2008) ระบุว่า website รับแทงพนันที่ลงทะเบียนในสหรัฐอเมริกา จะให้ข้อมูลรายละเอียดของที่ตั้งของบริษัทที่เป็นเจ้าของ website พนันน้อยกว่า website พนันที่จดทะเบียนในแคนาดาและอังกฤษ โดยเฉพาะในกรณีของประเทศอังกฤษที่ธุรกิจพนันออนไลน์จะเฟื่องฟูที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ที่อนุญาตให้การพนันออนไลน์เป็นสิ่งถูกกฎหมาย ทั้งนี้ เป็นเพราะรัฐบาลอังกฤษได้ออกกฎหมาย (Gaming Act 2005) เปิดเสรีธุรกิจรับแทงพนันออนไลน์ ส่งผลให้รัฐบาลอังกฤษสามารถเก็บภาษีจากรูทิจเกมพนันประเภทนี้ได้เป็นกอบเป็นกำและสูงกว่าประเทศอื่น ๆ นอกจากนี้ ทางการอังกฤษยังโฆษณาเชิญชวนให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศที่สนใจในธุรกิจพนันออนไลน์มาลงทุนในอังกฤษ เพราะมีปัจจัยหลายอย่างที่เกื้อหนุนให้ธุรกิจการพนันประเภทนี้เติบโต ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน ไม่ว่าจะเป็นบรรยากาศและความมั่นคงทางการเมือง สาธารณูปโภคด้านการสื่อสารและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีความทันสมัย แรงงานที่มีฝีมือจำนวนมากที่เชี่ยวชาญ ในธุรกิจพนันออนไลน์ รวมไปถึงกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ทั้งเอื้อประโยชน์และสร้างความเชื่อมั่นให้กับลูกค้าพนันออนไลน์และผู้ประกอบการธุรกิจพนันออนไลน์⁶²

⁶² วิชญ วังสินศิริกุล. อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 55. หน้า 12 .

2.6 ผู้เล่นการพนันออนไลน์

การพนันทางอินเทอร์เน็ตหรือการพนันออนไลน์ได้แพร่ขยายไปทั่วทุกเพศ ทุกวัยเคยมีผู้ทำการศึกษาไว้ว่ากลุ่มผู้เล่นพนันออนไลน์สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม^{๑๓} ได้แก่

2.6.1 กลุ่มนักศึกษาในสถาบันต่างๆ

ผู้เล่นกลุ่มนี้มักจะเล่นพนันออนไลน์เกือบทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการทายผลกีฬาเพื่อสะสมคะแนนชิงเงินรางวัล และรูปแบบของการทายผลกีฬาและคิดผลได้-เสียทันทีที่สิ้นสุดการแข่งขัน เช่น การทายผลการแข่งขันฟุตบอลต่างๆ บาสเกตบอล เทนนิส เป็นต้น ผู้เล่นกลุ่มนี้มักจะมีเวลาว่างมากจากกิจวัตรประจำวัน ทำให้มีเวลาในการศึกษาข้อมูลเกือบทุกประเภทกีฬาที่ถูกจัดให้มีการทายผล

ส่วนใหญ่ผู้เล่นในกลุ่มนี้จะเล่นประเภทการทายผลกีฬาและบางส่วนก็จะเล่นประเภทเกมพนันตามอย่างในบ่อนคาสิโน แต่มักไม่นิยมเล่นประเภททายผลลอตเตอรีออนไลน์ซึ่งอาจเป็นเพราะมีรูปแบบไม่เข้าใจ จำเจ และมีโอกาสที่จะทายถูกน้อยกว่าประเภททายผลกีฬา

2.6.2 กลุ่มเจ้าของกิจการ

ผู้เล่นกลุ่มเจ้าของกิจการนี้ หมายถึง เจ้าของกิจการที่สามารถทำกิจกรรมควบคู่ไปกับการบริหารงานของตนได้ เช่น เจ้าของร้านอาหาร เจ้าของร้านเช่าวิดีโอ เจ้าของร้านขายเสื้อผ้า เป็นต้น ผู้เล่นกลุ่มนี้มักมีเวลาว่างจากการทำกิจวัตรประจำวันเหมือนกับกลุ่มแรก ผู้เล่นกลุ่มนี้โดยมากเป็นคนไทยเชื้อสายจีน เล่นพนันออนไลน์ในที่พักหรือที่ทำงานของตนเอง นิยมเล่นพนันออนไลน์ทั้งประเภททายผลกีฬา ทายผลเกมพนันอย่างในคาสิโน และทายผลลอตเตอรีออนไลน์ แต่การทายผลเกมพนันอย่างในคาสิโน และทายผลลอตเตอรีออนไลน์ค่อนข้างจะได้รับความนิยมกว่าประเภททายผลกีฬา ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้เล่นในกลุ่มนี้ส่วนมากอยู่ในวัยกลางคนถึงวัยสูงอายุ จึงมีความเคยชินกับการพนันแบบเสี่ยงโชคโดยการ “สุ่ม” มากกว่า เนื่องจากไม่ค่อยมีหลักในการวิเคราะห์ก่อนการแทงพนันมากนัก ต่างจากการเล่นในกลุ่มนักศึกษาที่มักจะให้ความสนใจกับการเล่นพนันทายผลกีฬาในทุกประเภทที่กำลังเป็นที่นิยม

2.6.3 กลุ่มที่เล่นเป็นบางครั้ง

ผู้เล่นในกลุ่มนี้ ได้แก่ พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่จะแทงพนันเฉพาะเกมที่มีนักกีฬาหรือทีมที่ตนชื่นชอบลงแข่งขัน ซึ่งมักจะเป็นเกมที่มีการ

^{๑๓} วิษณุ วงสินศิริกุล. (2546). การพนันทางอินเทอร์เน็ต : หายนะตัวใหม่ของสังคมไทย. ในสังคีต พิริยะรังสรรค์ และคณะ. *เศรษฐกิจการพนัน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงพระอาทิตย์. หน้า 315-318.

ถ่ายทอดสดให้ชมกันด้วย ผู้เล่นกลุ่มนี้มักจะเล่นเดิมนั้นในลักษณะที่เรียกว่า เล่นติคปลายนม เพื่อเป็นการเพิ่มอรรถรสในการชมและเชียร์ เช่น ในการทายผลฟุตบอลคู่ที่มีการถ่ายทอดสด นอกจากผู้เล่นจะแทงผ่านเจ้ามือ โຕ้ะหรือบอลแล้ว ผู้เล่นยังแทงพนันออนไลน์อีก ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการแทงพนันออนไลน์มีความหลากหลายกว่าการแทงผ่านเจ้ามือหรือ โຕ้ะบอล เช่น ในการทายผลกีฬาออนไลน์ผู้เล่นสามารถเล่นเดิมนั้นได้ว่าประตูหรือสกอร์ของการแข่งขันในเวลาครึ่งแรก หรือครึ่งหลัง หรือต้องการทายว่านักกีฬาคนไหนจะทำประตูได้ก่อน แต่หากเล่นผ่านเจ้ามือหรือ โຕ้ะบอลผู้เล่นจะไม่สามารถแทงพนันลักษณะนี้ได้ เป็นต้น

ผู้เล่นการพนันในกลุ่มนี้มักหาข้อมูลการพนันจากหนังสือพิมพ์รายวันที่วางขายทั่วไป หรือรับฟังข้อมูลจากสื่อต่างๆ ที่มักจะมีการวิเคราะห์และสรุปข้อมูลของคู่แข่งก่อนการแข่งขันเป็นประจำ